

**Komisja Bezpieczeństwa i Porządku
przy Staroście Jaworskim**

ZARZĄD POWIATU
w Jaworze

I N F O R M A C J A

o realizacji

**„Powiatowego Programu Zapobiegania
Przestępczości oraz Poprawy Porządku
Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli
na lata 2021 – 2025”**

za rok 2021

Jawor, luty 2022 r.

Zadania związane z ochroną porządku i bezpieczeństwa publicznego ustawodawca zaliczył do podstawowych zadań jednostek samorządu terytorialnego.

W celu poprawnego ich wykonywania w okresie od 1999 roku Komisja Bezpieczeństwa i Porządku opracowała i przedstawiła Radzie Powiatu 6 powiatowych programów poprawy porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na lata 2000 - 2002, 2003 - 2006, 2007 - 2010, 2011 - 2015, 2016 - 2020 oraz 2021 - 2025. Ubiegły rok był pierwszym rokiem obowiązywania Programu przyjętego przez Radę Powiatu w maju 2021 roku.

Przedstawiamy Państwu Informację z jego realizacji w roku 2021, która powstała na podstawie materiałów i analiz przesłanych przez podmioty uczestniczące w realizacji Programu, tj: służby, inspekcje, jednostki organizacyjne oraz samorządy gminne.

KOMENDA POWIATOWA POLICJI W JAWORZE.

Komenda Powiatowa Policji w Jaworze realizowała w 2021 roku zadania wynikające z „Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli” zgodnie z przyjętymi obszarami:

I. Bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania.

W Komendzie Powiatowej Policji w Jaworze w roku 2021 wszczęto 921 postępowań przygotowawczych, w porównaniu do 905 w 2020 r. – dynamika to 101,8 %. Liczba przestępstw stwierdzonych wyniosła 1393, w porównaniu do 1203 w 2020 roku, co dało dynamikę 115,8 %.

Dzięki podjętym działaniom w 2021 roku, spośród przestępstw najbardziej dokuczliwych dla mieszkańców najskuteczniej ograniczono ilość zdarzeń w kategoriach:

- kradzież z włamaniem - dynamika 67,3 % - 66 szt. (2020 – 98 szt.) – spadek o 32 szt.
- kradzież cudzej rzeczy - dynamika 92,6% - 112 szt. (2020 - 121 szt.) – spadek o 9 szt.
- kradzież samochodu - dynamika 58,8 % - 10 szt. (2020 - 17 szt.) – spadek o 7 szt.

Wzrost dynamiki odnotowano w jednej kategorii:

- bójka i pobicie - dynamika 120 % - 6 szt. (2020 - 5 szt.) – wzrost o 1 szt.

Przestępstwa narkotykowe

W 2021 r. stwierdzono 149 przestępstw narkotykowych. Podczas przeprowadzonych działań zabezpieczono następujące środki odurzające:

- marihuana - **5.329,55 porcji** (2020 r. – 13.274,195 porcji),
- amfetamina/metamfetamina – **3.993 porcji** (2020 r. – 12.200,9 porcji),
- zabezpieczono **7** krzewów konopii indyjskich (2020 r. – 42 krzewy).

W sprawach tych wszczęto 73 postępowania przygotowawcze, w porównaniu do 74 wszczętych w roku 2020. Z ogólnej liczby postępowań, aż 70 spraw dotyczyło posiadania środków odurzających i psychotropowych, a w 3 przypadkach - uprawy środków odurzających.

W 2021 roku ujawnionych zostało 15.906 wykroczeń. Na ich sprawców nałożono łącznie 9.506 mandatów karnych. Do sądu skierowało łącznie 1.177 wniosków o ukaranie, zastosowano 4.640 pouczeń. W 857 przypadkach odstąpiono od skierowania wniosku o ukaranie do sądu.

Najliczniejszą grupę wykroczeń rozpatrywanych przez sądy stanowiły wykroczenia przeciwko bezpieczeństwu i porządkowi w komunikacji – 9764 szt.

Mandaty karne nałożono za wykroczenia przeciwko:

- bezpieczeństwu w komunikacji – 5.948 szt.,
- mieniu - 148 szt.,
- naruszeniu przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi - 347 szt.,
- porządkowi i spokojowi publicznemu – 86 szt.,
- obyczajności publicznej – 41 szt.

Do osiągnięcia efektów w opisanym obszarze przyczyniła się m.in. zwiększona częstotliwość i aktywność służby patrolowej w rejonach szczególnie zagrożonych. Skierowanie do służby większej ilości policjantów było możliwe dzięki podpisaniu porozumienia ze Starostwem Powiatowym w Jaworze w zakresie służb ponadnormatywnych (300 h - pełnionych przez policjantów Referatu Ruchu Drogowego KPP w Jaworze).

Zgodnie z założeniami „Powiatowego Programu Zapobiegania Przeszłości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2021 – 2025” KPP w Jaworze podejmowała działania zmierzające do popularyzacji sylwetek dzielnicowych wśród lokalnej społeczności. Dzielnicowi prowadzili indywidualne poradnictwo oraz spotkania z mieszkańcami uczestnicząc również, w okresie wolnym od reżimu sanitarnego, w festynach organizowanych na terenie powiatu jaworskiego. Podczas spotkań znakowali rowery i wartościowe przedmioty. Propagowali również aplikację mobilną „Moja Komenda”, która zainstalowana w smartfonie umożliwia szybkie odszukanie jednostki policji, czy ustalenie dzielnicowego z rejonu, którym jesteśmy zainteresowani np. w celu nawiązania szybkiego kontaktu. Ponadto, z uwagi na pandemię Covid-19 dzielnicowi propagowali zainstalowanie aplikacji mobilnej „Kwarantanna domowa” dla wszystkich osób, które objęte były przymusową izolacją.

Każdy dzielnicowy posiada również swój indywidualny nr służbowego telefonu komórkowego, adres e-mail w celu ułatwienia z nim kontaktu za pośrednictwem komunikacji elektronicznej.

Prowadzono także działania mające na celu upowszechnienie wśród mieszkańców powiatu jaworskiego wiedzy nt. właściwego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą i podniesienia poziomu świadomości w tym zakresie oraz ograniczenie liczby zdarzeń uciążliwych społecznie. Tematyka ta była omawiana podczas prowadzonych spotkań z reprezentantami różnych grup społecznych w trakcie, których dzielnicowi dodatkowo rozpowszechniali ulotki prewencyjne w przedmiotowym zakresie.

Komenda Powiatowa Policji w Jaworze w 2021 r. przeprowadziła szereg zajęć dla seniorów. W trakcie przeprowadzonego cyklu spotkań jaworscy policjanci edukowali ich w zakresie właściwych zachowań wobec osób obcych, które mogą dokonywać szeregu przestępstw na ich szkodę, bezpieczeństwa w ruchu drogowym, odpowiedzialnego korzystania z zasobów Internetu czy też postępowania w sytuacji

bezpośredniego zagrożenia. W trakcie spotkań przybliżone zostały mechanizmy działania sprawców wyłudzających pieniądze metodami na tzw. „wnuczka”, czy „policjanta”, zagrożenia związane z wizytami akwizytorów i inkasentów w aspekcie zawierania niekorzystnych umów na zakup towarów i usług, a także poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym, np. poprzez noszenie elementów odblaskowych. Przy współpracy ze Starostwem Powiatowym w Jaworze oraz wszystkimi gminami z terenu powiatu jaworskiego powstał cykl 6 filmów prewencyjnych ukazujących działania oszustów metodami „na policjanta”, „na wnuczka” „czy na covid-19”. W każdym z filmów wystąpili seniorzy z danej gminy oraz ich władarze.

W ramach współpracy z lokalnymi mediami przekazywano informacje o zagrożeniach oraz udzielano porad jak ich uniknąć a także informowano o prowadzonych akcjach prewencyjnych na terenie powiatu jaworskiego. Zwracano się również z apelami prewencyjnymi do wiernych na terenie powiatu za pośrednictwem miejscowych parafii. W celu przeciwdziałania oszustwom na szkodę seniorów nawiązano również współpracę z bankami na terenie powiatu.

II. Przemoc w rodzinie.

W 2021 roku funkcjonariusze KPP w Jaworze przeprowadzili łącznie 447 interwencji domowych (2020 - 294). W 176 przypadkach sporządzono dokumentację do procedury „Niebieskiej Karty” (2020 – 152).

W wyniku realizacji założeń Niebieskiej Karty doprowadzono do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych 58 osób - samych mężczyzn (2020 – 73 mężczyzn i 3 kobiety). W analizowanym okresie wszczęto łącznie 60 postępowań dotyczących przemocy w rodzinie (2020 r. – 44). Tymczasowy areszt zastosowano wobec 5 sprawców przemocy domowej (2020 r. – 3 sprawców).

„Policja przeciwko przemocy w rodzinie”.

Jest to program profilaktyczny, którego głównym celem jest zwiększenie świadomości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie, która ma miejsce w „czterech ścianach zacisza domowego”, gdzie zarówno ofierze jak i sprawcy nie zależy, aby ktokolwiek dowiedział się o tym problemie. Dzielnicy jaworskiej komendy wypełniając założenia tego programu systematycznie współpracują z przedstawicielami MOPS-u, GOPS-u, GKRPA, oświaty i służby zdrowia, diagnozując ujawniane przypadki przemocy w rodzinie w celu podejmowania właściwych działań dążących do niwelowania i zapobiegania zagrożeniom wynikającym z przemocy domowej.

III. Bezpieczeństwo w szkole.

Dla poprawy bezpieczeństwa istotne znaczenie miała kontynuacja realizacji przedsięwzięć prewencyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem akcji skierowanych do dzieci i młodzieży. Współpracując z podmiotami pozapolicyjnymi KPP w Jaworze realizowała następujące programy:

1. „Świadomy Junior”

Celem głównym programu jest zapobieganie przestępczości nieletnich przede wszystkim tej związanej z uzależnieniami (podniesienie świadomości wśród dzieci

i młodzieży szkolnej o zagrożeniach wynikających z uzależnienia od substancji psychoaktywnych, palenia papierosów czy spożywania alkoholu), cyberprzemocą oraz kradzieżą. Jest to program edukacyjno - informacyjny opracowany przez Wydział Prewencji Komendy Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu, skierowany do wszystkich nieletnich. Jaworscy funkcjonariusze wypełniając założenie programowe, jakim jest profilaktyka, w okresie wolnym od reżimu sanitarnego, zdążyli przeprowadzić kilka prelekcji w szkołach podstawowych i przedszkolach, omawiając zagadnienia dotyczące szeroko pojętej profilaktyki i bezpieczeństwa.

2, „Narkotyki i dopalacze zabijają – szkoda Ciebie na takie patoklimaty”

Jest to kampania o charakterze edukacyjno – profilaktycznym mająca na celu zwiększenie świadomości młodych ludzi na temat zagrożeń związanych z zażywaniem narkotyków i tzw. dopalaczy. W tym konsekwencji zarówno zdrowotnych, prawnych jak i społecznych, uzależnienia od tego rodzaju substancji.

Ponadto funkcjonariusze tutejszej jednostki, w okresie wolnym od reżimu sanitarnego, zdążyli przeprowadzić w placówkach oświatowych kilka akcji skierowanych na zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, w tym „Bezpieczna droga do szkoły”, „Bezpieczne Wakacje” czy „Bezpieczne ferie”. Mundurowi w ramach wniosków uzyskanych podczas ubiegłorocznej debaty realizowali w szkołach zajęcia w zakresie przeciwdziałania zagrożeniom, na które narażone są osoby starsze.

Z uwagi na pandemię Covid-19 odstąpiono natomiast od przeprowadzenia, wspólnie z pedagogami szkolnymi, kolejnej edycji Powiatowego Biegu Terenowego pn. „Bezpieczna Młodość” oraz Powiatowego Konkursu Wiedzy, nt. znajomości Przepisów Ruchu Drogowego.

IV. Bezpieczeństwo osób starszych.

1. „Wzorowy Senior”

To kolejny program realizowany w latach 2018-2023 mający na celu poprawę bezpieczeństwa seniorów poprzez ograniczenie przestępstw powszechnych skierowanych głównie wobec osób starszych i samotnie mieszkających. Seniorzy to grupa społeczna, która wymaga szczególnej opieki prewencyjnej ze strony Policji. Oszustwa popełniane tzw. metodą „na wnuczka” czy „policjanta” zmieniają formę na „prokuratora”, „funkcjonariusza CBŚP” czy „na covid”, jednak sposób działania sprawców jest bardzo podobny. Bazuje bowiem na emocjonalnym podłożu i bezradności osób starszych, które przekazują gotówkę obcej osobie w dobrej wierze.

Zwiększenie świadomości społecznej wśród osób starszych i samotnych oraz włączenie do programu innych podmiotów mających bezpośredni kontakt z seniorami to główne cele programu. W trakcie jego realizacji, w okresie wolnym od reżimu sanitarnego, policjantom jaworskiej komendy udało się przeprowadzić kilka spotkań z seniorami powiatu jaworskiego, dążąc tym samym do zwiększenia ich świadomości w przedmiotowym zakresie.

V. Bezpieczeństwo w ruchu drogowym.

W ciągu 2021 roku na terenie powiatu jaworskiego zaistniały 674 zdarzenia drogowe (2020 r. – 666). W 31 wypadkach (2020 r. – 14) zginęło łącznie 9 osób (2020 r. – 0), a 46 zostało rannych (2020 r. – 24).

Najczęściej do zdarzeń drogowych dochodziło w przedziale czasowym pomiędzy godz. 16.00 – 18.00 (101 zdarzeń). Najwięcej wypadków, bo aż 10 zaistniało natomiast o tej właśnie porze. Najbardziej zagrożonymi dniami tygodnia były:

- poniedziałek - 120 zdarzeń,
- piątek - 101 zdarzenia

Najwięcej zdarzeń drogowych odnotowano w sierpniu - 73 zdarzenia oraz w lipcu - 63 zdarzenia. Głównymi sprawcami zdarzeń drogowych byli kierujący samochodami osobowymi – 370 zdarzeń.

Najczęstszymi przyczynami powstawania zdarzeń z winy kierującego było niedostosowanie prędkości do istniejących warunków drogowych – 104 zdarzenia, nieustąpienie pierwszeństwa przejazdu - 82 zdarzenia oraz niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – 80 zdarzenia.

Nadal pod względem ilości wypadków i kolizji najbardziej zagrożona jest droga krajowa K-3. Szczególnie zagrożone były odcinki drogi krajowej na terenie Gminy Bolków, miasta Jawora oraz Gminy Paszowice, gdzie doszło łącznie do 148 zdarzeń.

Analizując cały odcinek drogi krajowej nr 3, zdarzenia kształtował się w sposób następujący:

- 32 zdarzenia – miasto Jawor,
- 10 zdarzeń - gmina Męcinka,
- 14 zdarzeń – gmina Paszowice,
- 92 zdarzenia - gmina Bolków.

W dalszej kolejności biorąc pod uwagę zagrożenia na drodze, znajduje się autostrada A-4, na której odnotowano 78 zdarzenia oraz droga krajowa K-5, na której doszło do 39 zdarzeń. Na drodze ekspresowej S-3 odnotowano 23 zdarzenia drogowe.

W celu poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym konsekwentnie ujawniano sprawców przestępstw i wykroczeń drogowych. W 2021 roku policjanci z KPP w Jaworze zatrzymali 189 nietrzeźwych kierujących (2020 r. – 184).

Funkcjonariusze jaworskiej komendy przeprowadzili również szereg akcji w zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym takich jak: kontrole prędkości, kontrole stosowania pasów bezpieczeństwa, kontrole stanu trzeźwości, stanu technicznego oraz używania odblasków.

Na bieżąco monitorowano stan dróg, prowadzono lustracje pod kątem utrzymania stanu technicznego, oznakowania, informowano odpowiedzialne zarządy dróg o zauważonych usterkach i brakach w oznakowaniu.

KOMENDA POWIATOWA PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ.

DZIAŁALNOŚĆ KONTROLNO-ROZPOZNAWCZA:

W 2021 roku Komenda Powiatowa PSP w Jaworze realizując zadania wynikające w zakresie ochrony przeciwpożarowej przeprowadziła **75 kontroli** z zakresu przestrzegania przepisów przeciwpożarowych. Podczas przeprowadzonych kontroli skontrolowano **156 obiektów**.

W wyniku tych czynności we wszystkich grupach obiektów pod względem zabezpieczenia przeciwpożarowego stwierdzono łącznie **136 nieprawidłowości**.

Postępowanie pokontrolne

W wyniku przeprowadzonych czynności kontrolno – rozpoznawczych do 16 grudnia 2021 w roku Komendant Powiatowy PSP w Jaworze wydał **12 decyzji administracyjnych**.

W omawianym okresie zostały wystawione 3 upomnienia oraz postanowienie o nałożeniu grzywny w celu przymuszenia oraz tytuł wykonawczy.

Opinie

W omawianym okresie, w wyniku przeprowadzonych kontroli Komendant Powiatowy PSP w Jaworze wydał **18 opinii i 9 postanowień** dotyczących spełnienia przepisów z zakresu ochrony przeciwpożarowej, a także zaopiniował **13 operatów przeciwpożarowych** dla miejsc składowania, magazynowania i wytwarzania odpadów.

Odbiory obiektów

W oparciu o wymagania Prawa Budowlanego funkcjonariusze Komendy Powiatowej PSP w Jaworze uczestniczyli w **23 odbiorach** w wyniku, którego zgłoszono 10 sprzeciwów, co do użytkowania obiektu.

Wystąpienia do innych organów

W analizowanym okresie tutejsza komenda skierowała **91 wystąpień** do poszczególnych organów takich jak: urzędy gmin i miast, Zarząd Lokalami Komunalnymi, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego. Wystąpienia dotyczyły w szczególności niesprawnych hydrantów na sieciach wodociągowych, pożarów sadzy w przewodach kominowych, pożarów budynków nieużytkowych oraz występowania tlenu węgla w budynkach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych.

DZIAŁANIA INFORMACYJNO – PROPAGANDOWE.

Niestety z uwagi na pandemię koronawirusa nie organizowano kolejnej edycji Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom”.

Z uwagi na pandemię koronawirusa nie organizowano Zawodów Sportowo-Pożarniczych dla jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Funkcjonariusze jaworskiej komendy, z uwagi na pandemię koronawirusa nie uczestniczyli w zebraniach sprawozdawczych Ochotniczych Straży Pożarnych.

Z uwagi na pandemię koronawirusa wstrzymano funkcjonowanie Sali edukacyjnej „Ognik”.

Uczestniczono w spotkaniach z władzami gminy na sesjach, komisjach gminnych i powiatu podczas których poruszano zagadnienia w zakresie bezpieczeństwa pożarowego.

SZKOLENIA OSP.

Komenda Powiatowa PSP w Jaworze w ubiegłym roku przeprowadziła 5 cykli szkoleń.

1. Szkolenie podstawowe

Ww. szkolenie zostało przeprowadzone od lipca do września. Na szkolenie przyjętych zostało 35 druhow. 5 druhow zostało skreślonych z listy uczestników (przekroczonej dozwolonej liczby godzin nieobecności). Egzamin końcowy z wynikiem pozytywnym zaliczyło 30 druhow.

2. Szkolenie z zakresu współpracy z Lotniczym Pogotowiem Ratunkowym (teoria)

Ww. szkolenie zostało przeprowadzone w dniu 17 sierpnia 2021 r. Na szkolenie przyjętych zostało 30 druhow. Wszyscy druhowie ukończyli część teoretyczną szkolenia.

3. Szkolenie z zakresu działań przeciwpowodziowych i ratownictwa na wodach

Ww. szkolenie zaplanowane było na wrzesień. Szkolenie zostało odwołane z uwagi na zbyt małą liczbę osób chętnych.

4. Szkolenie Naczelników OSP

Ww. szkolenie zaplanowane było na listopad. Na szkolenie przyjętych zostało 15 druhow. W ostatniej chwili szkolenie zostało wstrzymane z uwagi na sytuację epidemiczną.

INSPEKCJE GOTOWOŚCI OPERACYJNEJ

W 2021 r. zaplanowanych zostało 13 inspekcji gotowości operacyjnej w jednostkach OSP włączonych do KSRG, oraz 8 inspekcje w jednostkach niewłączonych do KSRG.

Ponadto KP PSP w omawianym okresie w ramach prewencji przeciwpożarowej realizowała następujące zadania:

1. W związku z licznymi nieprawidłowościami stwierdzonymi podczas akcji ratowniczo – gaśniczych w szczególności w budynkach mieszkalnych jedno i wielorodzinnych, użyteczności publicznej w zakresie dotyczącym między innymi występowania tlenku węgla, pożarów sadzy w przewodach dymowych, spalinowych i wentylacyjnych wystąpiono do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Jaworze o podjęcie stosownych działań w przedmiotowej kwestii w zakresie kompetencji Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego wynikających z obowiązujących przepisów prawa.
2. Prowadzono prezentacje na łamach prasy lokalnej, radia i telewizji dotyczące tematyki bezpieczeństwa przeciwpożarowego ze szczególnym naciskiem na komunikaty dotyczące występowania zagrożeń w zależności od pory roku.

3. Bieżące prowadzono stronę internetową KP PSP w Jaworze opisującą prowadzone działania ratowniczo - gaśnicze, wydarzenia z życia komendy, a także zagadnienia dotyczącymi profilaktyki ppoż. i okresowo występujące zagrożenia np. pożary traw, czad itp. Od dnia 5 stycznia 2021 r. tut. komenda posiada nową stronę internetową oraz nowy Biuletyn Informacji Publicznej prowadzone na serwerach gov.pl.
4. Zamieszczono na stronie internetowej tutejszej komendy informacje oraz wystosowano stosowne pisma do wszystkich gmin w zakresie zagrożeń dotyczących:
  - tlenu węgla potocznie znanego „czadem”- niewidocznym zabójcą w ramach kampanii „Czujka na straży Twojego bezpieczeństwa”,
  - wypalania pozostałości roślinnych i słomy w czasie żniw „Stop pożarom traw”,
  - okresowych przeglądach przewodów kominowych w tym spalinowych, dymowych i wentylacyjnych,
  - postępowania w czasie huraganów i nawałnic,
  - obowiązku usuwania zalegającego śniegu lub lodu na dachach,
  - obowiązku przeprowadzenia praktycznego sprawdzenia warunków i organizacji ewakuacji.
5. Jednostki ochrony przeciwpożarowej były w dalszym ciągu zaangażowane w walkę z koronawirusem. Odnotowano 43 interwencje, które związane były m.in. z dekontaminacją miejsc publicznych, informowaniem ludności czy też transportu mieszkańców do punktów szczepień. Ponadto tut. komenda brała udział w rozdysponowaniu środków ochronnych dla przedszkoli, szkół podstawowych i średnich z teren powiatu.
6. We wszystkich gminach z terenu powiatu udało się zapewnić optymalny poziom zabezpieczenia zgodnie z „Metodyką budowy planu sieci jednostek OSP przewidzianych do włączenia do KSRG na lata 2017 - 2020”. Opracowana przez Komendę Główną Państwowej Straży Pożarnej nowa „Metodyka” budowy sieci na lata 2021-2024 wskazuje, że w gminach Męcinka, Paszowice oraz Bolków rekomendowane jest włączenie kolejnych jednostek OSP do KSRG. Do planu sieci dodano jednostki: OSP Pomocne, OSP Pogwizdów, OJRG Bolków. Włączenie jednostki do systemu możliwe jest m.in. po zapewnieniu odpowiedniego poziomu przeszkolenia pożarniczego, wyposażenia w sprzęt ratowniczo-gaśniczy oraz gotowości do podejmowania działań, czego obecnie wymienione jednostki nie spełniają.

Przedsięwzięcia na rzecz podniesienia jakości warunków służby oraz poprawy funkcjonowania Komendy:

1. Każdego roku Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze dokonuje sukcesywnej modernizacji wyposażenia Stanowiska Kierowania Komendanta Powiatowego PSP w Jaworze. W 2021 r. pozyskano mikrofon pulpitowy do obsługi radiowęzła na terenie KP PSP Jawor.
2. Dzięki przyznanym środkom z Funduszu Przeciwdziałania COVID oraz budżetu własnego, tut. komendzie udało się pozyskać nową sprężarkę do napełniania butli aparatów ochrony dróg oddechowych wraz z bankiem powietrza i panelem

- napełniającym, aparaty ochrony układu oddechowego wraz z osprzętem i maską z wbudowaną kamerą termowizyjną, myjkę wysokociśnieniową, miernik wielogazowy. Zakupiono również 2 komplety ubrań specjalnych, 21 par butów specjalnych, 42 pary rękawic bojowych, 42 sztuki kominiarek oraz 46 kompletów bielizny termoaktywnej.
3. Dzięki pozyskanym środkom z Fundacji KGHM do jaworskich strażaków trafiło 4 komplety nowoczesnych aparatów ochrony układu oddechowego, co pozwoli na zwiększenie bezpieczeństwa i poprawę komfortu pracy strażaków podczas działań ratowniczo-gaśniczych oraz zestaw elektrycznych narzędzi hydraulicznych eDraulic LUKAS. W ramach środków pozyskanych z LSSE oraz Starostwa Powiatowego w Jaworze zakupiono urządzenie TOXCO do pomiaru stężenia CO w powietrzu wydychanym.
  4. W roku 2021 jaworska komenda po raz kolejny koordynowała całość prac związanych z dofinansowaniem Ochotniczych Straży Pożarnych w ramach dotacji KSRG i dotacji MSWiA. Prace związane były z rozdziałem środków, przygotowaniem stosownych wniosków o ich pozyskanie, nadzorem na realizacją podpisanych umów oraz nad prawidłowym ich rozliczeniem. W ramach środków z dotacji KSRG do jednostek OSP KSRG z powiatu jaworskiego trafiło łącznie **240.207,00 zł**, co pozwoliło na zakup sprzętu i remonty strażnic na łączną wartość **837.956,38 zł**, w ramach dotacji MSWiA jednostki OSP spoza KSRG z terenu powiatu otrzymały łącznie **12.800,00 zł**, co pozwoliło na zakup sprzętu i remonty strażnic na łączną wartość **18.673,15 zł**.
  5. W roku 2021 przydzielone zostały dotacje w ramach „Dofinansowania ze środków FUNDUSZU PRZECIWDZIAŁANIA COVID-19”. Dofinansowanie w wysokości **5.000 zł** otrzymało 22 jednostki OSP z terenu powiatu (łącznie **110.000,00 zł**). Środki przydzielone zostały jednostkom, które spełniały wymogi formalne (ważny wpis w KRS) oraz zadeklarowały gotowość do udzielania pomocy w transporcie osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV 2. Dofinansowanie mogło zostać przeznaczone przede wszystkim na środki ochronne (maseczki, gogle, rękawiczki, ubrania), środki dezynfekcyjne oraz umundurowanie specjalne, w tym również na aparaty ODO. Łącznie zakupiono wyposażenie za kwotę **116.092,96 zł**.
  6. W 2021 r., w związku z sytuacją epidemiologiczną nie organizowano Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej, ani obozów dla młodzieżowych drużyn pożarniczych. Z tej puli powiat jaworski otrzymał łącznie **5.922,00 zł**. Komendant Powiatowy, w uzgodnieniu z Prezesem ZOP ZOSP RP rozdzielił środki na 6 wybranych jednostek OSP – po 1 jednostce OSP z każdej gminy, tj. po **987,00 zł** na jednostkę. Dzięki dotacji pozyskano wyposażenie dla MDP na kwotę **6.803,30 zł**.
  7. W okresie od 22 lipca do 31 października realizowany był program „Szczepimy się z OSP”. Program umożliwił otrzymanie dofinansowania przez jednostki OSP zaangażowane w akcję promowania szczepień przeciw COVID-19 w Polsce. Z terenu powiatu w program zaangażowało się 6 jednostek OSP, które w ramach niżej wymienionych pul środków uzyskały dofinansowanie zgodnie z tabelą:
    - **Premia na Start:** 3 tys. zł dla jednostki OSP za pomoc w wykonaniu 50. szczepień pierwszą dawką,,

- **Premia za Szczepienia OSP:** 20 lub 40 zł (w zależności od wieku zaszczepionej osoby) dla OSP za pomoc w zaszczepieniu każdej kolejnej osoby,
- **Konkurs OSP na Medal #SzczepimySię:** ogólnopolski konkurs na 300 najlepszych jednostek OSP według liczby zrealizowanych szczepień.

I.p.	Jednostka OSP	Łączna kwota dofinansowania
1.	OJRG Bolków	4.280,00
2.	OSP Jawor	49.900,00
3.	OSP Małuszów	13.840,00
4.	OSP Mierzyce	4.960,00
5.	OSP Mściwojów	12.840,00
6.	OSP Paszowice	12.340,00

Czas realizacji zadania: 30 września 2022 r.

8. W 2021 r. w ramach środków finansowych przeznaczonych wyłącznie na cele ochrony przeciwpożarowej jednostki OSP z terenu powiatu jaworskiego pozyskały:
  - OSP Kaczorów – 16 000,00 zł – remont dachu strażnicy,
  - OSP Mściwojów – 50 000,00 zł – łódź ratownicza (zakup do 31 marca 2022 r.)
9. W komendzie na bieżąco realizowane są wszelkie potrzeby wynikające z zapewnienia odpowiedniego stanu technicznego sprzętu, pojazdów i urządzeń tut. Komendy do podejmowania działań ratowniczych.
10. W sposób ciągły KP PSP w Jaworze realizuje również wszelkie potrzeby wynikające z zapewnienia funkcjonariuszom wyposażenia w środki ochrony indywidualnej oraz przedmioty ekwipunku osobistego poprzez zakup m.in. rękawic specjalnych, umundurowania specjalnego, butów specjalnych czy pasów bojowych. W roku 2021 doposażono wszystkich funkcjonariuszy m.in. w rękawice techniczne oraz ubrania termoaktywne.

POWIATOWA STACJA SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNA.

1. Działalność Sekcji Epidemiologii

Sytuacja epidemiologiczna chorób zakaźnych na terenie powiatu jaworskiego została zdominowana przez pandemię koronawirusa. Zakażenie wirusem SARS-CoV-2 stwierdzono u 2.995 osób, z których 278 osób poddano hospitalizacji. Z powodu zakażenia zmarło 97 osób. Pracownicy inspekcji sanitarnej przeprowadzali wywiady epidemiologiczne ze wszystkimi osobami zakażonymi, opiekunami tych osób.

W ramach prowadzonych dochodzeń epidemiologicznych podejmowane były działania dotyczące nakładania kwarantanny domownikom, osobom z bliskiego kontaktu oraz nadzoru epidemiologicznego.

W powiecie jaworskim zarejestrowano ogniska epidemiczne w zakładach pracy, szkołach, przedszkolach i urzędach.

Największe ogniska wystąpiły w następujących obiektach:

- Przedszkolu nr 4 w Jaworze z Oddziałami Zamiejscowymi,
- Szkole Podstawowej w Wądrożu Wielkim, Szkole Podstawowej w Targoszynie,
- Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze,
- Szkole Podstawowej nr 1,
- Szkole Podstawowej nr 5.

Najwięcej zakażeń wśród pracowników odnotowano w zakładach: MERCEDES, KORPO, IS Polska. Zakażenia epidemiczne występowały wśród pracowników pracujących w zakładach innych powiatów.

W placówkach opieki długoterminowej zarejestrowano 2 ogniska epidemiczne:

- w Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym w Bolkowie,
- w Zakładzie Opiekuńczo - Leczniczym w Jaworze.

W domach pomocy społecznej zarejestrowano 2 ogniska zakażeń SARS-CoV-2:

- w Domu Pomocy Społecznej w Jaworze,
- w Rodzinnym Domu dla Osób Starszych w Bielanych 17 a.

Placówki funkcjonowały we wzmożonym reżimie sanitarnym.

W roku sprawozdawczym przeprowadzono 15 kontroli z zakresu nadzoru nad realizacją szczepień ochronnych w szczególności wykonywania szczepień przeciw COVID-19. Szczepienia realizowane były w podmiotach leczniczych w punktach szczepień spełniających wymogi gabinetu diagnostyczno-zabiegowego oraz w gabinetach diagnostyczno-zabiegowych.

W podmiotach leczniczych preparaty szczepionkowe przechowywane były w warunkach spełniających kryteria łańcucha chłodniczego, zaopatrzenie w preparaty dezynfekcyjne w szczególności płyny dezynfekcyjne do rąk było wystarczające. Nie stwierdzono nieprawidłowości.

W domach pomocy społecznej przeprowadzono 3 kontrole pod kątem prawidłowości przestrzegania procedur zapobiegających szerzeniu się zakażeń i chorób zakaźnych oraz warunków przechowywania i dostępności środków ochrony osobistej, w szczególności użytkowania odzieży ochronnej. Na stanowiskach pracy dostępne były środki ochrony osobistej dla personelu odpowiednio do zagrożenia w ilości wystarczającej, przechowywane w oznakowanych szafach.

Sytuacja epidemiologiczna pozostałych chorób zakaźnych od wielu lat jest stabilna i nie budzi niepokoju. Zarejestrowane w roku 2021 zachorowania na niektóre choroby zakaźne, analogicznie jak w latach ubiegłych miały charakter sezonowy.

W roku 2021 zarejestrowano:

- 54 pokąsania przez zwierzęta w tym 1 osoba szczepiona przeciwko wścieklicznie,
- 10 salmonelloz,
- 4 boreliozy,
- 2 lambliozy,

- 1 nowo wykryte HIV,
- 30 przypadków ospy wietrznej,
- 6 innych bakteryjnych zakażeń jelitowych,
- 4 przypadki wirusowego zakażenia jelit,
- 4 przypadki gruźlicy,
- 2 przypadki biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnym zakaźnym pochodzeniu,
- 8 przypadków zachorowań na półpasiec.

2. Działalność Sekcji Higieny Komunalnej

Nadzór nad jakością wody

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Jaworze prowadziła nadzór nad jakością wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi na terenie powiatu jaworskiego.

W toku urzędowego nadzoru nad jakością wody, wykonano 69 kontroli wodociągów oraz pobrano do badań laboratoryjnych łącznie 124 próbki wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Analizując źródła zaopatrzenia w wodę na terenie powiatu jaworskiego należy stwierdzić, że **w 7 wodociągach zbiorowego zaopatrzenia w wodę oraz w 3 podmiotach zaopatrujących w wodę w 2021 roku wystąpiła nieprawidłowa jakość wody pod względem sanitarnym**. Stwierdzone przekroczenia dotyczyły następujących wodociągów: Wodociąg Jawor (bakterie grupy coli, mętność), Wodociąg Rybno (mangan, mętność), Wodociąg Targoszyn (bakterie grupy coli, pH.), Wodociąg Paszowice (bakterie grupy coli, E. coli), Wodociąg Pogwizdów (ogólna liczba mikroorganizmów, bakterie grupy coli), Wodociąg Wierchosławice Górne (mętność, bakterie grupy coli, E. coli), Wodociąg Stare Rochowice (bakterie grupy coli), Wodociąg Jakuszowa (bakterie grupy coli, mętność), Kuźnia Jawor (E.coli, bakterie grupy coli, enterokoki kałowe, mangan), studnia publiczna w Bolkowie, ul. Widokowa 6 (bakterie grupy coli, mętność).

Przekroczenia parametrów miały charakter jednorazowy i krótkotrwały. Wykonane zostały działania zaradcze i naprawcze (czyszczenie i płukanie urządzeń, regulacja uzdatniania), została przywrócona wymagana jakość wody.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna prowadzi stały nadzór nad jakością ciepłej wody w instalacjach wodociągowych wewnątrz budynków.

W roku sprawozdawczym nadzorowymi badaniami wody ciepłej w kierunku bakterii Legionella objęte zostały 2 obiekty wykonujące działalność leczniczą (Jaworskie Centrum Medyczne w Jaworze i ZOL w Jaworze) oraz 2 obiekty zamieszkania zbiorowego (Pokoje gościnne „Magnolia” i Pokoje gościnne „Kameleon” w Jaworze).

Na terenie powiatu jaworskiego funkcjonuje pływalnia kryta „Słowianka” w Jaworze zasilana w wodę do celów kąpielowych i innych związanych

z działalnością z wodociągu Jawor. Jakość wody kontrolowana jest przez przedsiębiorcę wg uzgodnionego harmonogramu poboru próbek wody do badań laboratoryjnych z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Jaworze. Jakość wody w okresie sprawozdawczym spełniała wymagania.

Zarządcy podjęli decyzję o nieuruchamianiu w sezonie letnim 2021 basenu letniego w Bolkowie oraz Kąpieliska „Jawornik” w Jaworze.

Stan sanitarny miast i terenów wiejskich

W okresie wykonywanej oceny nie stwierdzono istotnych zaniedbań, a stan sanitarno-porządkowy terenów miast i wsi na obszarze powiatu z roku na rok poprawia się.

Rekreacja i wypoczynek

Na terenie powiatu znajdują się otwarte tereny rekreacyjne jak: 2 parki w Jaworze, ogródek jordanowski w Bolkowie i Park Krajobrazowy w Paszowicach oraz tereny zamknięte w obrębie Ośrodków Wypoczynku Rodzinnego w Jaworze i Bolkowie. Przeprowadzone kontrole stanu sanitarnego terenów rekreacyjnych nie wykazały nieprawidłowości.

Hotele, pensjonaty, kempingi i inne obiekty, w których są świadczone usługi hotelarskie.

Przeprowadzone kontrole sanitarne nie wykazywały nieprawidłowości.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne i odnowy biologicznej posiadają wymagane pomieszczenia, wyposażenie i sprzęt do wykonywania usług. Zapewniają utrzymanie czystości i higieny w pomieszczeniach zakładów oraz świadczeniu usług stosownie do ich rodzaju.

Nie stwierdzono nieprawidłowości dotyczących utrzymania czystości pomieszczeń i sprzętu, nie przestrzegania warunków przechowywania z zachowaniem wymaganej segregacji bielizny brudnej i czystej, narzędzi, albo nie prowadzenia dezynfekcji i chemicznej sterylizacji narzędzi.

Cmentarze i chowanie zmarłych oraz zakłady pogrzebowe i postępowanie ze zwłokami i szczątkami

W 2021 roku wykonywane były ekshumacje, dochowania, zezwolenie na sprowadzenia zwłok do kraju. Wszystkie ekshumacje prowadzone były w wymaganym przepisami terminie od 16 października do 15 kwietnia. Przeprowadzały je zakłady pogrzebowe na podstawie decyzji zezwalającej, uzyskanej uprzednio przez uprawnioną osobę. Wydano 31 zezwoleń na ekshumacje i dochowania oraz 10 postanowień na sprowadzenie zwłok z zagranicy.

3. Działalność Sekcji Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia

W roku 2021 Sekcja Bezpieczeństwa Żywności i Żywienia nadzorowała 1.325 zakładów usytuowanych na terenie 5 gmin, w tym 1.076 zakładów żywnościowo - żywnościowych, 234 środki transportu, 10 zakładów przedmiotów użytku, 1 wytwórnię przedmiotów użytku, 1 wytwórnię kosmetyków oraz 3 zakłady obrotu kosmetykami.

Przeprowadzono łącznie 661 kontroli sanitarnych, w tym w 41 stwierdzono nieprawidłowości, tj. m.in.:

- nieprawidłowa funkcjonalność pomieszczeń,
- zły stan techniczny pomieszczeń (ściany, sufity, podłogi, drzwi),
- niewłaściwy stan sanitarny w obiektach,
- brak aktualnych wyników badania wody,
- niewłaściwa jakość zdrowotna sprzedawanych produktów.

W 2021 r. zaplanowano 578 kontroli, a wykonano 661. Dodatkowe działania wynikały przede wszystkim z kontroli przestrzegania ograniczeń wprowadzonych w związku ze stanem epidemii wirusa COVID-19, ale także dotyczyły otwierania nowych obiektów, zmiany profilu działalności czy kontroli interwencyjnych. Część kontroli dot. przestrzegania ograniczeń związanych ze stanem pandemii przeprowadzono przy współudziale funkcjonariuszy Komendy Powiatowej w Jaworze.

Wydano łącznie 102 decyzje merytoryczne i 79 decyzji płatniczych. Za stwierdzone uchybienia sanitarne nałożono 3 mandaty na sumę 1.500 zł. Wystawiono 1 decyzję o zakazie wprowadzenia do obrotu środka spożywczego. Nie kierowano wniosków o ukaranie do Sądu Grodzkiego.

Złożono 1 wniosek o nałożenie kary pieniężnej przez PWIS w związku z nieprawidłową prezentacją suplementów diety sprzedawanych przez internet.

Odnotowano 5 interwencji konsumentów w sprawie nieprzestrzegania przepisów w związku z pandemią – przeprowadzono kontrole sanitarne wraz z funkcjonariuszami Komendy Policji w Jaworze; nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

Oceniając sytuację stanu bezpieczeństwa sanitarnego w powiecie jaworskim w 2021 roku zaobserwowano stałą konieczność utrzymywania prawidłowego stanu sanitarno – technicznego zakładów żywnościowych przez przedsiębiorców. Wynika to z ciągłej eksploatacji urządzeń i pomieszczeń.

W związku ze stanem epidemii COVID-19 wielu przedsiębiorców zawiesiło, bądź zamknęło działalność, a w zakładach, które funkcjonują zwraca się szczególną uwagę na przestrzeganie przepisów związanych ze stanem epidemii, w tym zapewnienie pracownikom środków ochrony osobistej oraz dostosowanie zakładów do wytycznych Głównego Inspektora Sanitarnego oraz obowiązujących przepisów prawnych.

4. Działalność Sekcji Higieny Pracy

W 2021 roku Sekcja Higieny Pracy zaplanowała 34 kontrole obiektów usytuowanych na terenie 5 gmin. Przeprowadzone kontrole sanitarne wykazały w 10 obiektach nieprawidłowości, tj. m.in. brak aktualnych wyników badań i pomiarów na stanowiskach pracy, brak aktualizacji w ocenie ryzyka zawodowego, zły stan sanitarno-techniczny zaplecza dla pracowników, brak instrukcji bezpieczeństwa i higieny pracy.

W związku z realizacją wytycznych w zakresie higieny pracy w roku 2021 opracowano informację z kontroli przygotowania pracodawców pod kątem przestrzegania przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas prac związanych z usuwaniem bądź zabezpieczeniem wyrobów zawierających azbest, w ramach realizacji rządowego „Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, a także sporządzono sprawozdanie z wyników kontroli warunków pracy i oceny narażenia zawodowego, pracowników zatrudnionych w zakładach pogrzebowych – wydano 1 decyzję administracyjną z terminem realizacji, wykonano zalecenia.

Prowadzony był również stały monitoring podejrzeń zatrucić środkami zastępczymi, tzw. „dopalaczami” Zobowiązano jednostki medyczne z terenu powiatu jaworskiego do zgłaszania takich przypadków. W 2021 r. nie odnotowano zgłoszeń.

3. Działalność Stanowiska Zapobiegawczego Nadzoru Sanitarnego

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze w ramach zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w 2021 roku pełnił nadzór nad warunkami sanitarnymi poprzez:

- sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, zwłaszcza nad warunkami higieny środowiska oraz wypoczynku i rekreacji, przy zajmowaniu stanowisk w sprawach dotyczących projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, projektów planów remediacji historycznego zanieczyszczenia powierzchni ziemi w odniesieniu do zanieczyszczenia w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia, warunków przeprowadzenia działań naprawczych w odniesieniu do szkody w środowisku w ujęciach wody przeznaczonej do spożycia i wody w kąpieliskach oraz oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko,
- sprawowanie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych przy wydawaniu opinii na wniosek organu administracji lub zainteresowanego podmiotu na poszczególnych etapach realizacji inwestycji, ze szczególnym uwzględnieniem obiektów objętych nadzorem bieżącym przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Jaworze.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Jaworze wykonując zadania w

zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego przeprowadził 18 kontroli obiektów budowlanych.

4. Działalność Stanowiska Pracy ds. Higieny Dzieci i Młodzieży

W ramach sprawowanego przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Jaworze w 2021 roku nadzoru sanitarnego nad placówkami oświatowo-wychowawczymi przeprowadzono 37 kontroli bieżącego stanu sanitarnego.

W trakcie kontroli oceniano wprowadzone procedury bezpieczeństwa wg. rekomendacji GIS, MEN, MZ, dotyczące zasad przestrzegania ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem epidemii SARS-CoV-2.

Wszystkie placówki zostały zaopatrzone w zapasy środków dezynfekcyjnych oraz środków ochrony osobistej.

Placówki skontrolowane w 2021 roku będące pod nadzorem PSSE w Jaworze zapewniają właściwe warunki higieniczne.

5. Działania oświatowo-zdrowotne

Samodzielne Stanowisko Pracy ds. Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia mając na celu bezpieczeństwo i zdrowie społeczeństwa prowadzi szereg działań prozdrowotnych w szkołach, przedszkolach, zakładach opieki zdrowotnej, a także kieruje je do wszystkich mieszkańców powiatu jaworskiego. Realizowane przedsięwzięcia oparte są o wytyczne Głównego Inspektoratu Sanitarnego, Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej we Wrocławiu oraz potrzeby środowiska lokalnego. Pracownik oświaty zdrowotnej inicjował, koordynował i przeprowadzał działania, dotyczące następujących zagadnień: profilaktyka nikotynowa, profilaktyka HIV/AIDS i chorób zakaźnych, profilaktyka nadwagi i otyłości, profilaktyka chorób nowotworowych. Promowano zasady zdrowego stylu życia, aktywność fizyczną i racjonalne odżywianie. Edukacja zdrowotna kierowana była do ogółu społeczeństwa i wszystkich grup wiekowych. Jednak z powodu pandemii Sars-Cov-2 działania były mocno ograniczone.

POWIATOWY INSPEKTOR WETERYNARII.

W nadzorowanych przez Powiatową Inspekcję Weterynaryjną podmiotach, w jednym przypadku, w związku ze stwierdzeniem naruszenia prawa żywnościowego powodującego zagrożenie sanitarno-epidemiologiczne przeprowadzono postępowanie wyjaśniające i wydano decyzję nakładającą karę w wysokości 1 tysiąca złotych.

Dwa podmioty ukarano mandatami, na kwotę 50 i 100 zł.

Szczegółowy wykaz kontrolowanych podmiotów:

- 1) zakłady zatwierdzone:
  - podmiot zajmujący się ubojem i rozbiorem mięsa drobiowego (mięso białe) - zakład w stanie upadłości,
  - 1 podmiot zajmujący się ubojem i rozbiorem owiec i kóz (mięso czerwone),
  - 1 podmiot- pakownia i sortownia jaj;
- 2) zakłady zarejestrowane:

- 2 podmioty zakwalifikowane do działalności marginalnej, ograniczonej i lokalnej zajmujący się rozbiorem i przetwórstwem mięsa czerwonego (wołowego i wieprzowego) i białego (drobiowego),
- 2 podmioty zakwalifikowane do działalności marginalnej, ograniczonej i lokalnej zajmujące się przetwórstwem mięsa czerwonego (wołowego i wieprzowego),
- 1 podmiot zakwalifikowany do działalności marginalnej, ograniczonej i lokalnej zajmujący się suszeniem ryb,
- 4 punktów skupu dziczyzny,
- 2 fermy kur niosek,
- 17 gospodarstw pozyskujących mleko surowe do skupu,
- 41 podmiotów zakwalifikowanych jako sprzedaż bezpośrednia,
- 27 podmioty należące do Rolniczego Handlu Detalicznego (RHD),
- 1 podmiot zajmujący się obrotem bez magazynowania.

W Gospodarstwie Rolno - Hodowlanym Ubojnia Owiec W. Piwoński w Kaczorowie przeprowadzono badanie przed ubojowe i poubojowe na 1.820 szt. owiec i kóz. Pobrano:

- 1) 25 prób w ramach monitoringu:
  - 12 w ubojni,
  - 3w gospodarstwach,
  - 10 w zakładzie pakowania jaj, fermach drobiu.
- 2) 4 próby urzędowych w nadzorowanych zakładach, 1 w gospodarstwie.

W Pracowni Diagnostyki Włóśni w PIW Jawor przebadano 62 próby mięsa świń i 155 próby mięsa dzików metodą wytrawiania.

DOBROSTAN ZWIERZĄT

Realizując postanowienia wynikające z ustawy o ochronie zwierząt przeprowadzono kontrole dobrostanu w:

- 4 gospodarstwach utrzymujących konie,
- 6 gospodarstwach utrzymujących bydło,
- 3 gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną,
- 7 gospodarstwach utrzymujących kozy,
- 2 gospodarstwach utrzymujących owce,
- 2 gospodarstwach utrzymujących jelenie,
- 1 cyrk,
- 1 gospodarstwo utrzymujące drób nieśny,
- 1 gospodarstwo utrzymujące psa.

Wobec braku zastrzeżeń dobrostanowych w wyżej wymienionych podmiotach nie wdrażano postępowania administracyjnego.

Nadzór weterynaryjny związany z higieną pasz

Na terenie powiatu jaworskiego funkcjonują 1443 podmioty branży paszowej zarejestrowane w Rejestrze Podmiotów Paszowych prowadzonym przez Powiatowego Lekarza Weterynarii zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 183 z 2005 r.

Realizując program badań monitoringowych pasz wynikający z Krajowego Planu Urzędowej Kontroli Pasz na 2021 r., do końca VI kwartału 2021 roku pobrano 35 prób pasz i materiału paszowego i wody w 23 kierunkach do badań laboratoryjnych, przeprowadzając równoległe szczegółową kontrolę oznakowania pod kątem zgodności z rozporządzeniem (WE) 767 z 13 lipca 2009 r. dotyczącym etykietowania pasz.

Przeprowadzone kontrole podmiotów za IV kwartał 2021r:

- 8 kontroli producentów produkcji pierwotnej utrzymujących zwierzęta i produkujących pasze na potrzeby własne – kod K,
- 11 kontrole producentów pierwotnych nie posiadających zwierząt, połączone z kontrolą procesów suszenia zboża i rzepaku oraz prawidłowości działania suszarni u kontrolowanych producentów – kod F,
- 1 kontrola podmiotów produkujących materiały paszowe pozyskane przy produkcji środków spożywczych - kod J,
- 2 kontrole mieszalni pasz dla drobiu – kod A,
- 4 kontrole podmiotów prowadzących obrót paszami – działalność zatwierdzona – obrót hurtowy,
- 3 kontrole podmiotów prowadzących obrót paszami – działalność zarejestrowana – obrót detaliczny – kod C,
- 8 kontroli podmiotów obrotu materiałów paszowych – (skup zbóż) – kod H,
- 3 kontrole podmiotów transportujących materiały paszowe lub pasze – kod G.

Wykonano łącznie 40 kontroli, które nie ujawniły potrzeb wdrożenia naprawczego postępowania administracyjnego.

Nadzór nad utylizacją

W rejestrze Powiatowego Lekarza Weterynarii jest 6 podmiotów branży utylizacyjnej. Przeprowadzono łącznie 5 kontroli:

- 1 w zakładach wytwarzających uboczne produkty pochodzenia zwierzęcego (ubojnie) z ustaleniem faktycznej ilości produkowanych uppz,
- 3 w zakładach transportujących uppz,
- 1 punkt obrotu węzłą pszczelą.

Wykonano łącznie 5 kontroli, które nie ujawniły potrzeb wdrożenia naprawczego postępowania administracyjnego.

Monitorowanie zakażeń zwierząt i zwalczanie chorób zakaźnych

Zgodnie z harmonogramem w 2021 r. wykonano badania monitoringowe bydła, owiec i kóz w kierunku:

- gruźlicy - 590 szt.,
- brucelozy - 324 szt.,
- białaczki - 322 szt.

W ramach monitoringu chorób zakaźnych zwierząt przesłano do badania:

- 17 prób krwi w kierunku pomoru klasycznego u świń,
- 26 prób krwi w kierunku pomoru klasycznego świń u dzików,
- w kierunku afrykańskiego pomoru świń pobrano 4 próby od dzików padłych - znalezionych w obszarze dróg komunikacyjnych,
- 10 prób krwi od bydła z 8 stad w kierunku pryszczycy,
- 10 prób krwi z 7 stad w kierunku choroby pęcherzykowej świń,
- 123 prób krwi w monitoringu Choroby Aujeszkiego u świń,
- 4 próby krwi od owiec z 2 stad i 24 próby od bydła z 7 stad w kierunku choroby niebieskiego języka,
- 22 prób krwi w 7 stadach w kierunku brucelozy owiec i kóz,
- 14 prób krwi z 4 stad w kierunku IBR/IPV,
- 14 prób krwi od owiec i kóz z 6 stad w kierunku gorączki Q,
- 3 szt. padłych zwierząt (kot, kuna, borsuk)- badanie w celu wykluczenia wścieklizny,
- 372 próby: 336 (12x7x4) rozszerzonego badania; 36 (12x3x1) + 36 prób badania urzędowego) od kur niosek w kierunku salmonelli 336+36=372 prób,
- próby od 1 ptaka dzikiego (łabędź) w kierunku wysoce zjadliwej grypy ptaków.

Wyniki wszystkich badań były ujemne.

W ramach wykrywania gąbczastych encefalopatii /TSE/ przeprowadzono z wynikiem ujemnym badania laboratoryjne 523 sztuk owiec i 13 sztuk kóz poddanych ubojowi w Ubojni Owiec w Kaczorowie.

Do końca IV kwartału 2021 r. przeprowadzono 39 postępowań po pokąsaniu ludzi przez zwierzęta. Obserwację w kierunku wścieklizny przeprowadzono w 15 przypadkach z wynikiem ujemnym. W pozostałych przypadkach u psów szczepionych wykluczono podejrzenie wścieklizny po przeprowadzeniu dochodzenia epizootycznego, o czym poinformowano Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego zgodnie z ustalonymi zasadami współpracy. W związku z pokąsaniem ludzi przez zwierzęta, na osoby, które nie dopełniły obowiązku zaszczepienia zwierzęcia przeciwko wściekliznie nałożono 5 mandatów karnych.

Przeprowadzono:

- 44 kontroli bioasekuracji stad świń pod kątem zabezpieczenia przed ASF informując jednocześnie o nakazach wydanych przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi,

- kontroli podmiotów akwakultury,
- kontrolę centrum przechowywania nasienia koni,
- kontrole punktów kopulacyjnych,
- kontrole punktów inseminacyjnych,
- kontrole środków transportu zwierząt,
- kontroli gospodarstw utrzymujących drób – (bioasekuracja – HPAI),
- kontrole utrzymywania kur niosek.

Łącznie w następstwie sprawowanego nadzoru nałożono 28 mandaty karne.

POWIATOWY INSPEKTOR NADZORU BUDOWLANEGO.

Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Jaworze w minionym 2021r., realizując swoje ustawowe zadania oraz obowiązki, podejmował Serce inicjatyw i działań w kierunku poprawy bezpieczeństwa obywateli.

Przeprowadzono 28 kontroli budów i robót budowlanych oraz 59 kontroli obiektów budowlanych, będących w użytkowaniu. Działania inspekcyjno-kontrolne były podejmowane z urzędu, w ramach kontroli planowych oraz ze skarg i wniosków klientów. Obowiązkowych kontroli budowy w związku z wnioskami o pozwolenia na użytkowanie nie przeprowadzono, z uwagi na regulację prawną, obowiązującą w okresie pandemii COVID-19, która nakazuje, aby w czasie trwającego zagrożenia epidemicznego kierowane wnioski w sprawie o udzielenie pozwoleń na użytkowanie były traktowane jako zawiadomienia o zakończeniu budowy. Dokonano także 8 kontroli robót budowlanych w zakresie przestrzegania zasad bezpieczeństwa i ochrony zdrowia na budowie. Były to kontrole w ramach planowych czynności inspekcyjno-kontrolnych.

Podobnie jak w latach poprzednich, szczególną uwagę zwrócono na realizację przez właścicieli lub zarządców obowiązku zapewnienia, dwa razy w roku kalendarzowym, kontroli stanu technicznej sprawności obiektów budowlanych o podwyższonym ryzyku w zakresie bezpiecznego użytkowania tj. tzw. „obiektów wielkopowierzchniowych” (budynków, których pow. zabudowy przekracza 2000,00m², innych niż budynki, obiektów budowlanych o pow. dachu pow. 1000,00m²). Na terenie powiatu jaworskiego występuje 37 takich obiektów budowlanych, z czego 35 to budynki, a 2 to hale namiotowe, pełniące funkcje magazynową. Wszyscy właściciele/zarządcy, pomimo trudnej sytuacji epidemiologicznej wywiązali się z tego obowiązku zapewniając, w ustawowo określonych terminach tj. do dnia 31 maja i 30 listopada kontrolę stanu technicznej sprawności obiektów budowlanych. W ramach kontroli prewencyjnych tut. organ nadzoru budowlanego przeprowadził 4 kontrole obiektów wielkopowierzchniowych.

W 2021r. przeprowadzono także kontrole dróg i mostów. Skontrolowano 4 drogi gminne na terenie Gminy Paszowice i 3 drogi powiatowe. Przeprowadzono czynności inspekcyjno-kontrolne 6 obiektów mostowych.

Tutejszy organ nadzoru budowlanego, w ramach realizacji corocznego programu „Bezpieczne wakacje 2021”, przeprowadził inspekcje placów zabaw, świetlic wiejskich oraz Centrum Kulturalno-Bibliotecznego w Bolkowie. Kontrolą objęto 12 placów zabaw na terenie Gminy Paszowice, 4 świetlice wiejskie na terenie Gminy Wądroże Wielkie. Działania inspekcyjno-kontrolne przyczyniły się do

zapewnienia bezpieczeństwa najmłodszych mieszkańców powiatu jaworskiego w zakresie użytkowania infrastruktury rekreacyjnej i obiektów użyteczności publicznej. W 8 przypadkach wydano zalecenia pokontrolne, celem doprowadzenia użytkowanych urządzeń i obiektów budowlanych do należytego stanu technicznego.

W 2021r. wydano 21 decyzji administracyjnych i postanowień, z czego zaskarżono do organu odwoławczego 1 rozstrzygnięcie.

Wydano 5 nakazów rozbiórki obiektów budowlanych (ich części). Jeden z tytułu samowoli budowlanej i 4 z uwagi na zły stan techniczny, stwarzający zagrożenie dla bezpieczeństwa ludzi i mienia.

W minionym roku sprawozdawczym zobowiązani wykonali 5 nakazów rozbiórek budynków lub ich części. Rozbiórki były realizowane dobrowolnie przez strony zobowiązane i wynikały ze złego stanu technicznego.

Łącznie skierowano do inspektoratu 217 wniosków o wszczęcie postępowań i interwencji służby nadzoru budowlanego. Rozpatrzono wszystkie 22 skargi, wniesione w trybie działu VIII k.p.a.

Przyjęto 454 zawiadomień inwestorów o zamiarze przystąpienia do rozpoczęcia robót budowlanych w oparciu o uzyskanie pozwolenie na budowę lub zgłoszenie robót budowlanych z projektem budowlanym.

W roku sprawozdawczym oddano do użytkowania łącznie 131 obiektów budowlanych, z czego zdecydowana większość to budynki mieszkalne jednorodzinne - 76, pozostałe to: budynki mieszkalne wielorodzinne- 4, budynki zamieszkania zbiorowego-1, budynki użyteczności publicznej- 3, budynki gospodarcze, inwentarskie- 7, budynki przemysłowe, magazynowe- 2, obiekty infrastruktury transportu-2, budowle wodne-1, rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne -35.

W ramach postępowań mandatowych, za uchybienia przepisom budowlanym nałożono 10 mandatów karnych na łączną kwotę 3.350,00zł.

Jeden mandat karny nie został przyjęty, dlatego skierowano wniosek o ukaranie do Sądu Rejonowego Wydział Karny w Jaworze.

Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w Jaworze, realizując swoje ustawowe zadania i obowiązki, na bieżąco podejmował współpracę z organami samorządu terytorialnego i kontroli państwowej, w szczególności z Wydziałem Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Jaworze, Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej i Komendą Powiatową Policji, Prokuraturą. Współpraca ta polegała na wzajemnym informowaniu się o stwierdzonych nieprawidłowościach, kierowaniu wniosków o podjęcie działań w ramach posiadanych kompetencji, przekazywaniu ostatecznych decyzji administracyjnych i postanowień, przekazywaniu dokumentów. Tutejszy organ w 3 przypadkach uczestniczył na miejscu zdarzenia w akcjach gaśniczo-ratunkowych, na wezwanie straży pożarnej, policji.

Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze w 2021 r. skierowała do tut. inspektoratu 63 zawiadomień o przeprowadzonych akcjach ratowniczo-gaśniczych w budynkach, z czego 60 zawiadomień dotyczyło pożarów i zadymień na skutek niesprawności i niewłaściwego użytkowania przewodów kominowych w budynkach mieszkalnych. Jedno zgłoszenie dotyczyło nieszczelnej instalacji gazowej, zaś 2- niesprawnej instalacji elektrycznej. Na skutek skierowanych wystąpień tut. organ nadzoru budowlanego podjął działania, zmierzające do usunięcia

nieprawidłowości i przywrócenia bezpiecznego użytkowania, zobowiązując właścicieli do przeprowadzenia kontroli przewodów kominowych i instalacji przez osoby uprawnione i realizacji zaleceń pokontrolnych.

Podczas dokonywania czynności inspekcyjno-kontrolnych prowadzonych budów i robót budowlanych, zwracano uwagę na realizację inwestycji zgodnie z zatwierdzonym projektem budowlanym (dokumentacją budowy), sposób wykonywania prac zgodnie z zasadami bhp, sztuką budowlaną, stosowanie wyrobów budowlanych dopuszczonych do powszechnego zastosowania w budownictwie, a także sposób realizacji obowiązków przez osoby wykonujące samodzielnie funkcję w budownictwie (kierownicy budowy/robót budowlanych, inspektorzy nadzoru inwestorskiego, projektanci).

Kontrole obiektów budowlanych w czasie ich użytkowania dotyczyły sposobu prowadzenia książki obiektu budowlanego, poddawania obiektu budowlanego okresowym (rocznym i pięcioletnim) kontrolom stanu technicznej sprawności ich urządzeń, instalacji, realizacji zaleceń pokontrolnych, utrzymywania obiektów budowlanych w należytych stanie technicznym i estetycznym.

Efekty uzyskane na skutek naszych działań to m.in. poprawa bezpieczeństwa zarówno na budowach, jak i w istniejących budynkach, usuwanie przez inwestorów, właścicieli i zarządców stwierdzonych nieprawidłowości, rozbiórki zagrażających bezpieczeństwu ludzi i mienia obiektów budowlanych/ ich części, właściwe i staranne zabezpieczanie placów budowy, realizacja inwestycji zgodnie z uzyskanym pozwoleniem na budowę/zgłoszeniem, możliwość wykonywania niezbędnych robót remontowo- zabezpieczających dla zapewnienia należytego stanu technicznego obiektów budowlanych.

Podjętym działaniom prewencyjnym tutaj Inspektorat udostępnił, do publicznej wiadomości, aktualne komunikaty Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego do właścicieli/zarządców obiektów budowlanych. Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego w powiecie jaworskim wydał także komunikaty własne: komunikat w sprawie bezpiecznego użytkowania obiektów małej architektury sportowo-rekreacyjnej, komunikat o kontrolach obiektów wielkopowierzchniowych, komunikat w sprawie dostosowania obiektów budowlanych do wymagań sezonu jesienno-zimowego. Miały one na celu przypomnienie o zasadach bezpiecznego użytkowania budynków, w szczególności przewodów kominowych, obowiązkach ciążyących na właścicielach /zarządcach/ użytkownikach, a wynikających z przepisów prawa budowlanego, w szczególności w zakresie dbania o stan techniczny i estetyczny oraz właściwego użytkowania w sposób zgodny z przeznaczeniem obiektu budowlanego, urządzeń z wymaganiami ochrony środowiska, nie dopuszczając do nadmiernego pogorszenia właściwości użytkowych i sprawności technicznej. Udzielano także szereg porad prawnych inwestorom, projektantom, kierownikom budów, w szczególności na temat dynamicznie zmieniających się przepisów i procedur Prawa budowlanego.

W ramach realizacji rządowego programu „Polski Ład” Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego w Jaworze uczestniczy w programie e-budownictwo, wprowadzającym cyfryzację procedur inwestycyjno-budowlanych od dnia 01 lipca 2021 r. Poprzez portal e-budownictwo, który jest sukcesywnie rozbudowywany przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego, można kierować m. in. wnioski o uproszczoną

legalizację obiektu budowlanego, składać zawiadomienia o rozpoczęciu robót budowlanych, o zakończeniu robót budowlanych, wносить wnioski o pozwolenie na użytkowanie obiektów budowlanych. Nowością w ramach „Polskiego Ładu” jest program „Mój dom do 70m²”. Zakłada on możliwość budowy budynków mieszkalnych jednorodzinnych o pow. zabudowy do 70m² na własne potrzeby mieszkaniowe inwestora, bez obowiązku uzyskiwania pozwolenia na budowę, na zgłoszenie budowy z projektem budowlanym, bez konieczności ustanawiania kierownika budowy, prowadzenia dziennika budowy. Program „Mój dom do 70m²” jest realizowany od dnia 03 stycznia 2022 r.

WOJEWÓDZKI INSPEKTORAT OCHRONY ŚRODOWISKA – DELEGATURA W LEGNICY.

Delegatura w Legnicy WIOŚ we Wrocławiu w 2021r. w ramach działalności kontrolnej na terenie powiatu jaworskiego przeprowadziła ogółem 70 kontroli, w tym kontroli:

- planowych – 3,
- pozaplanowych na wniosek – 2,
- interwencyjnych – 3,
- pozaplanowych innych – 1,
- opartych na analizie badań automonitoringowych – 61,
- inwestycyjnych – 0.

W ramach kontroli pozaplanowych na wniosek na podstawie art. 41a ust. 1 ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2021, poz. 797 ze zm.), zgodnie z którym zezwolenie na zbieranie odpadów, zezwolenie na przetwarzanie odpadów oraz pozwolenie na wytwarzanie odpadów uwzględniające zbieranie lub przetwarzanie odpadów są wydawane po przeprowadzeniu przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska z udziałem przedstawiciela właściwego organu kontroli instalacji, obiektu budowlanego lub jego części lub miejsc magazynowania odpadów, w których ma być prowadzone przetwarzanie odpadów lub zbieranie odpadów, w zakresie spełnienia wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska, przeprowadzono kontrole w:

1. **Przedsiębiorstwie Usługowo – Produkcyjnym i Handlowym „COM-D” Sp. z o. o., ul. Poniatowskiego 25, 59-400 Jawor – teren przy ul. Kuzienniczej 11, dz. nr 106, o pow. 0.77 ha, obręb nr 6 Przemysłowy, gm. Jawor, powiat jaworski (kontrola na wniosek Starosty Jaworskiego).**

Kontrolą objęto bazę magazynową, magazyny i wiatę magazynową, gdzie prowadzone jest zbieranie odpadów niebezpiecznych na 58 kodów oraz odpadów innych niż niebezpieczne na 108 kodów na działce nr 106, o pow. 7.700m². Przedmiotem działalności Spółki jest szeroki zakres usług związany ze świadczeniem usług komunalnych – odbiór odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Ustalono, że na prowadzenie działalności w zakresie odbioru odpadów komunalnych Spółka posiada stosowne wpisy do rejestru działalności regulowanej, uzyskane zgodnie z przepisami ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, na terenie Miasta Jawor oraz gmin ościennych. Nie stwierdzono zanieczyszczenia terenu w wyznaczonych miejscach przeznaczonych do

zbierania odpadów. Na dzień rozpoczęcia kontroli miejsca magazynowania odpadów przeznaczonych do zbierania luzem nie były oznakowane. Do czasu zakończenia kontroli Spółka wykonała oznakowanie poziome miejsc magazynowania odpadów zbieranych luzem (wyznaczyła strefy magazynowania). Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał postanowienie pozytywnie opiniujące spełnianie przez kontrolowanego wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

2. **GUCIOREKS Marek Gut, z siedzibą we Wrocławiu 51-354, ul. Lwowska nr 6/71 – Punkt Skupu Żłomu zlokalizowany na terenie miasta Jawora przy ulicy Wiejskiej 1, na części działki o numerze ewidencyjnym 100/7 obręb 6 Przemysłowy, gmina Jawor (kontrola na wniosek Starosty Jaworskiego).**

Kontrolą objętą plac znajdujący się w południowo-zachodniej części działki Nr 100/7 obręb 6 Przemysłowy gm. Jawor o powierzchni 572 m² oraz budynek magazynowy o powierzchni 104 m² zlokalizowane przy ulicy Wiejskiej 1 w Jaworze, gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza w zakresie zbierania odpadów złomu i metali kolorowych. Ustalono, że teren dzierżawionej części działki na, której prowadzona jest przedmiotowa działalność nie był widocznie wydzielony – brak ogrodzenia uniemożliwiało ustalenie granic działki będącej przedmiotem najmu. W oparciu o mapy zamieszczone w geoportalu krajowym ustalono, że niewielka ilość odpadów magazynowana była na terenie części działek (92/5, 95/2 i 100/7) do których podmiot nie posiadał tytułu prawnego. W trakcie kontroli ww. nieprawidłowość została usunięta – podmiot przedstawił aneks do umowy zgodnie z którym od dnia 01.03.2021r przedmiotem umowy najmu jest wynajem budynku magazynowego o powierzchni 89,7 m² oraz plac magazynowy o powierzchni 246,58 m² na działce nr 100/7 obręb 6 Przemysłowy przy ul. Wiejskiej 1 w Jaworze. Ponadto, podmiot wykonał ogrodzenie dzierżawionej części działki, na której prowadzi działalność w zakresie zbierania odpadów. Po wygradzeniu terenu przesunięto kontenery ze zbieranymi odpadami z części działki 95/2 na teren działki będącej przedmiotem najmu. Podmiot zainstalował dodatkowe kamery wizyjnego systemu obejmujące wagę najazdową i miejsca magazynowania odpadów na terenie, do którego posiada tytuł prawny. W związku z usunięciem ww. nieprawidłowości, Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał postanowienie pozytywnie opiniujące spełnianie przez podmiot wymagań określonych w przepisach ochrony środowiska.

Na terenie powiatu jaworskiego przeprowadzono **kontrole pozaplanowe interwencyjne z ustalonym sprawcą.**

Jedną kontrolą **interwencyjną** dotyczyła nadmiernej emisji hałasu do środowiska - kontrolę w tym zakresie przeprowadzono w **Netia" S.A. - obiekt przy ul. Wrocławskiej 3, 59-400 Jawor.** Obiekt jest szafą dostępową, służącą zapewnieniu dostępu do usług telekomunikacyjnych (telefonicznych, internetowych oraz telewizyjnych) mieszkańcom Jawora. W obiekcie są zainstalowane urządzenia telekomunikacyjne – urządzenia przeznaczone bezpośrednio do obsługi ruchu telekomunikacyjnego, oraz niezbędne do ich funkcjonowania urządzenia zasilające i klimatyzacyjne. Pomiary emisji hałasu do środowiska zostały wykonane w najbliższym sąsiedztwie kontrolowanego obiektu, w odległości ok. 7 m, zlokalizowany jest budynek mieszkalny przy ul. Wrocławskiej 3 podlegający prawnej ochronie

akustycznej. Pomiary poziomu emisji hałasu do środowiska nie wykazały przekroczeń wartości dopuszczalnych emisji hałasu określonych w załączniku do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2013 r. poz. 112). W ramach przeprowadzonej kontroli nie wydano zarządzeń pokontrolnych.

Druga kontrola **interwencyjna** dotyczyła zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji - kontrolę w tym zakresie przeprowadzono przy asyście dwóch funkcjonariuszy Komisarjatu Policji w Bolkowie, w przypadku **osoby fizycznej, zbierającej bez zezwolenia pojazdy wycofane z eksploatacji na terenie części nr działki 114/1, Płonina 3, 59-420 Bolków**. Na podstawie przedstawionych przez osobę fizyczną dokumentów oraz przeprowadzonych oględzin pojazdów ustalono, iż 13 pojazdów, ze względu na ich stan techniczny lub/i brak wymaganych/nie okazanych dokumentów niezbędnych do dopuszczenia pojazdów do ruchu drogowego dla pojazdów może świadczyć o zaprzestaniu użytkowania tych pojazdów zgodnie z ich przeznaczeniem. Ustalono, że osoba fizyczna prowadziła zbieranie odpadów w postaci pojazdów wycofanych z eksploatacji, bez zezwolenia od co najmniej grudnia 2020 r. na terenie działki nr 114/1 obręb Płonina, gm. Bolków, celem ich dalszego zagospodarowania poprzez przekazanie ich do kasacji. Nie stwierdzono demontażu pojazdów na terenie ww. działki. Osobie fizycznej prowadzącej zbieranie pojazdów wycofanych z eksploatacji bez zezwolenia został udzielony instruktaż o obowiązkach właściciela pojazdu wycofanego z eksploatacji. W związku ze stwierdzonymi ww. naruszeniami Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wydał na podstawie art. 194 ust.4 ustawy o odpadach – decyzję wymierzającą administracyjną karę pieniężną w wysokości 10.000,00 zł za zbieranie odpadów bez wymaganego zezwolenia, o którym mowa w art. 41 ust. 1 ustawy o odpadach. Ponadto, wypisano mandat w wysokości 500 zł za nieprzekazywanie pojazdów wycofanych z eksploatacji do przedsiębiorcy prowadzącego stację demontażu lub przedsiębiorcy prowadzącego punkt zbierania pojazdów, tj. za naruszenie ww. art. 18 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji. W czasie oględzin zidentyfikowano także drewniane podkłady kolejowe w dwóch stosach po kilkanaście sztuk, które zostały zgromadzone w miejscu nie przeznaczonym do tego celu, wbrew zakazowi określonymu art. 26 ustawy o odpadach. Ustalenia z kontroli zostały przekazane Burmistrzowi Bolkowa w celu wykorzystania zgodnie z właściwością wynikającą z art. 26 ust. 2 ustawy o odpadach – zgodnie z którym z zastrzeżeniem art. 26a, w przypadku nieusunięcia odpadów zgodnie z ust. 1, burmistrz w drodze decyzji wydawanej z urzędu, nakazuje posiadaczowi odpadów usunięcie odpadów z miejsca nieprzeznaczonego do ich składowania lub magazynowania, z wyjątkiem przypadku, gdy obowiązek usunięcia odpadów jest skutkiem wydania decyzji o cofnięciu decyzji związanej z gospodarką odpadami, stwierdzenia nieważności, uchylecia lub wygaśnięcia decyzji związanej z gospodarką odpadami.

Trzecia kontrola **interwencyjna** dotyczyła prowadzenia uciążliwej działalności przez zakład kamieniarski, który prowadzi działalność gospodarczą w zakresie cięcia, formowania i wykańczania kamienia w ramach realizowanych usług: wykonania kominków wodnych i powietrznych, obudowy kominkowej, blatów kuchennych, schodów, parapetów i pieców wolnostojących wraz z ich montażem. W celu przeciwdziałania popełnienia przestępstwa lub wykroczenia przeciwko środowisku,

kontrolę przeprowadzono bez zawiadomienia o zamiarze wszczęcia kontroli – art. 48 ust. 11 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców. Kontrola została przeprowadzona w **DS KOMINKI Dawid Szablewski, Kwietniki nr 6, 59-411 Paszowice** w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących:

- ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych (Ogólnopolski),
- ochrony środowiska w zakresie emisji gazów i pyłów do powietrza (Ogólnopolski),
- wymagań ochrony środowiska w zakresie objętym wnioskiem o przeprowadzenie kontroli.

Zakład kamieniarski zlokalizowany jest w południowo-wschodniej części miejscowości Kwietniki, w bezpośrednim sąsiedztwie zamieszkania oraz budynku mieszkalnego, drogi wiejskiej i zabudowy zagrodowej. Na działce znajduje się plac magazynowo – składowy oraz hala zakładu kamieniarskiego. Ustalono, że woda z cięcia kamienia odprowadzana była do zbiornika obiegu zamkniętego wody. Do celów grzewczych hali produkcyjnej wykorzystywany był kocioł grzewczy – opalany węglem kamiennym. Nie stwierdzono odprowadzania ścieków do ziemi, ani do wskazanego w zgłoszeniu rowu (nie stwierdzono zanieczyszczenia rowu) ani nadmiernego zadymiania pobliskiego otoczenia. W ramach przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono naruszeń i nie wydano zarządzeń pokontrolnych.

Na terenie powiatu jaworskiego przeprowadzono **kontrole planowe problemowe z ustalonym sprawcą.**

Jedna kontrola **planowa** została przeprowadzona w oczyszczalni ścieków w ramach cyklu kontrolnego (ogólnopolski) oczyszczalni ścieków położonych w aglomeracjach o wielkości RLM równej lub większej niż 10.000 pod kątem oceny spełnienia warunków w zakresie jakości ścieków wprowadzonych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz w ramach kontroli podmiotów gospodarujących odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych. Kontrola została przeprowadzona w zakresie:

- gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych, oraz
- przestrzegania warunków dotyczących ilości i jakości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi, określonych w pozwoleniach wodnoprawnych oraz pozwoleniach zintegrowanych.

Ww. zakresem kontroli objęto **oczyszczalnię ścieków w Wolbromku**, która jest eksploatowana przez **Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolkowie, ul. Kolejowa 5, 59-420 Bolków**. Właścicielem oczyszczalni ścieków w Wolbromku jest Gmina Bolków. Podmiot zrealizował obowiązek prowadzenia badań jakości ścieków surowych dopływających do oczyszczalni ścieków i ścieków oczyszczonych odprowadzanych z oczyszczalni ścieków z częstotliwością raz na miesiąc – nie stwierdzono naruszeń w metodzie prowadzenia badań ani przekroczenia dopuszczalnych wskaźników parametrów określonych w posiadanym pozwoleniu wodnoprawnym w latach 01.01.2020 – 10.09.2021 r. W ramach kontroli WIOŚ wykonano badania ścieków z kolektora dopływowego ścieków surowych w budynku oraz studzienki pomiarowej przed wylotem ścieków do Nysy Szalonej na zawartość:

BZT5 (wskaźnik biologicznego zapotrzebowania tlenu wskazujący stopień zanieczyszczenia wody związkami organicznymi), ChZTCr (wskaźnik ilości zanieczyszczeń wód i ścieków poprzez określenie ilości tlenu pobranego z utleniaczy na utlenienie związków organicznych i niektórych związków nieorganicznych do najwyższego w danych warunkach stopnia utlenienia), zawiesina ogólna – nie stwierdzono przekroczenia ww. parametrów określonych w posiadanym pozwoleniu wodnoprawnym. Ustalono, że urządzenie oczyszczalni ścieków w Wolbromku – stacja zlewna ścieków dowożonych nie pracowała od dnia 22.08.2021 r. z powodu pęknięcia kolanka na rurociągu. Kolanko zostało zdemontowane i zabrane do spawania. Stację zlewną uruchomiono ponownie w dniu 03.09.2021 r. Oczyszczalnia jest wytwórcą odpadów innych niż niebezpieczne, w ilości nie przekraczającej 5000 Mg/rocznie, w związku z czym zgodnie z art. 180a pkt 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. Prawo ochrony środowiska nie jest zobowiązana do posiadania pozwolenia. W ramach przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono naruszeń i nie wydano zarządzeń pokontrolnych.

Druga kontrola **planowa** została przeprowadzona w wspólnie z Państwową Inspekcją Sanitarną w związku z porozumieniem zawartym w dniu 20 stycznia 2015 r. w sprawie współdziałania Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Państwowej Inspekcji Ochrony Roślin i Nasiennictwa, Inspekcji Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych, Inspekcji Ochrony Środowiska w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego. Kontrola została przeprowadzona w **Gospodarstwie Rolnym Piotr i Alicja Olchówka, Snowidza 38, 59-407 Mściwojów**, w zakresie kontroli przestrzegania przepisów. Przedmiotowym zakresem kontroli objęto rolnika indywidualnego prowadzącego działalność rolniczą wyłącznie w zakresie produkcji roślinnej. Kontrolą objęto uprawę ogórków gruntowych, która prowadzona jest na powierzchni 0,4 ha działki o nr ew. 152 obręb 0010 Snowidza o całkowitej powierzchni 0,5 ha. Okazany przez właściciela gospodarstwa plan nawożenia azotem na rok 2021 wykazał, że w prowadzonej uprawie ogórków nie stosowano w 2021 r. nawozów azotowych. Jednocześnie oględziny nie wykazały stosowania nawozów, środków wspomagających uprawę roślin ani środków ochrony roślin. Nie stwierdzono naruszenia przepisów w zakresie stosowania nawozów. Pobrana w dniu rozpoczęcia kontroli przez pracownika Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej we Wrocławiu jedna próbka gleby do badań na zawartość metali ciężkich: miedź, ołów, kadm, arsen, rtęć z terenu działki na której prowadzona była uprawa ogórków nie wykazała przekroczenia zawartości metali ciężkich określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. (Dz. U. z 2016 r. poz. 1395) w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi. W ramach przeprowadzonej kontroli nie stwierdzono naruszeń i nie wydano zarządzeń pokontrolnych.

Trzecia kontrola **planowa** została przeprowadzona w zakresie:

- gospodarki odpadami powstającymi w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych, w tym w zakresie zagospodarowania osadów ściekowych (Ogólnopolski),
- przestrzegania przepisów ochrony środowiska emisji hałasu do środowiska, w **Przedsiębiorstwie Produkcyjno – Rolnym Sady Dolne Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, Sady Dolne 16, 59-420 Sady Dolne**. Kontrolą objęto okres od

2020 r. do dnia zakończenia kontroli (14.09.2021 r.) zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Ochrony Środowiska z dnia 9 marca 2021 r. Ustalono, że w ramach prowadzonej produkcji rolnej spółka stosuje nawozy na powierzchni powyżej 100 ha użytków rolnych, na terenach własnych oraz dzierżawionych w obrębie miasta Bolków oraz gminy Bolków: Sady Dolne, Wolbromek, Wierchosławice, gminy Marciszów: Domanów, gminy Paszowice: Pogwizdów, gminy Świebodzice: Pełcznica. Ustalono, że w 2020 r. uprawy pszenicy, żyta, pszenżyta i rzepaku stanowiły uprawy intensywne (na gruntach ornych na powierzchni powyżej 50 ha). Ustalono, że komunalne osady ściekowe z oczyszczalni ścieków w Wolbromku zostały zastosowane przez Spółkę tylko jeden raz w październiku 2020 r. na terenie działki, której jest właścicielem. Ustalono, że okazane DWIOŚ badania komunalnych osadów ściekowych zostały zlecone przez Zakład Gospodarki Komunalnej w Bolkowie akredytowanemu Laboratorium Badawczego J. S. Hamilton Poland Sp. z o.o. Gdynia przed zastosowaniem tych osadów. Analiza Sprawozdania z badań komunalnych osadów ściekowych pobranych w dniu 25.09.2020 r. wykazała, że została ona wykonana metodami referencyjnymi w zakresie określonym w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 6 lutego 2015 r. w sprawie komunalnych osadów ściekowych (Dz.U. 2015 poz. 257). Ustalono również, że badany osad spełniał warunki określone w rozporządzeniu w sprawie komunalnych osadów ściekowych zarówno w zakresie dopuszczalnych zawartości metali ciężkich jak i dopuszczalnej liczby żywych jaj pasożytów jelitowych i bakterii Salmonella przy stosowaniu osadów do uprawy roślin nieprzeznaczonych do spożycia i do produkcji pasz jak i przy stosowaniu w rolnictwie oraz do rekultywacji gruntów na cele rolne. W ramach przeprowadzonej kontroli stwierdzono naruszenie dopuszczalnego poziomu hałasu emitowanego do środowiska dla pory dziennej, określonego w decyzji Starosty Jaworskiego, w związku z eksploatacją suszarni w okresie zniw, tj. lipiec – sierpień. Drugim naruszeniem było nie realizowanie obowiązku określonego w §10.1 i 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie rodzajów wyników pomiarów prowadzonych w związku z eksploatacją instalacji lub urządzenia i innych danych oraz terminów i sposobów ich prezentacji, w związku z art. 147 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, tj. od dnia wydania decyzji Starosty Jaworskiego ustalającej dopuszczalny równoważny poziom hałasu przenikającego do środowiska dla pory dnia, podmiot nie wykonał do dnia zakończenia kontroli okresowych pomiarów wielkości emisji hałasu, w okresie luty 2018 – luty 2020 r. W związku z nie prowadzeniem przez podmiot okresowych pomiarów hałasu wydano mandat. W ramach przeprowadzonej kontroli wydano zarządzenia pokontrolne.

Przeprowadzono jedną kontrolę **pozaplanową** z ustalonym sprawcą w **Przedsiębiorstwie – Produkcyjno – Handlowym „LWN” sp. z o.o. ul. Jarzębinowa, Szczawno** na terenie obrębu Sobolew, m. Wądroże Wielkie, która jest w trakcie realizacji.

POWIATOWY URZĄD PRACY.

Powiatowy Urząd Pracy, w ramach posiadanych środków finansowych, wspierał mieszkańców powiatu pozostających bez pracy poprzez następujące usługi i instrumenty rynku pracy.

1. Aktywne pośrednictwo pracy

W ramach aktywnego pośrednictwa pracy Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze w 2021 r. pozyskał ogółem **810 miejsc pracy stałej**, **95 miejsc w ramach prac interwencyjnych**, **34 miejsca pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy** oraz **208 miejsc na organizację stażu**. Zatrudnienie ogółem w roku 2021 na skutek działań urzędu podjęło **168 osób**.

PUP zabiegał także o miejsca pracy u pracodawców spoza powiatu inicjując spotkania dla osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na lokalnym rynku pracy poprzez organizację giełd pracy. W **2021 r.** zorganizowano **12 takich giełd**, w wyniku których zatrudnienie otrzymało **16 osób bezrobotnych**, w tym **4 kobiety**, **3 osoby po 50. roku życia**, **5 osób długotrwale bezrobotnych**.

2. Poradnictwo zawodowe pomagające w określeniu i ukierunkowaniu działań zmierzających do zatrudnienia bądź kontynuowania dalszego kształcenia

Z usług w ramach poradnictwa zawodowego w 2021 roku skorzystało ogółem **195 osób**, w tym **19** ze stopniem niepełnosprawności. Aby zapobiec wykluczeniu społecznemu doradcy zawodowi w zakresie swych działań objęli wsparciem osoby długotrwale bezrobotne w liczbie **49 osób**, osoby zamieszkujące tereny wiejskie w liczbie **71 osób** i osoby po 50. roku życia w liczbie **25 osób**. W 2021 roku na 195 osób bezrobotnych - 176 osób skorzystało z pomocy doradcy zawodowego w formie indywidualnej porady zawodowej.

3. Organizacja szkoleń

W ramach posiadanych środków finansowych w **2021 roku** na szkolenia skierowano ogółem **68 osób bezrobotnych**, z tego:

- na szkolenia indywidualne (wskazane przez osobę), finansowane ze środków Funduszu Pracy- **16 osób bezrobotnych**;
- na szkolenia indywidualne (wskazane przez osobę, w wieku powyżej 30. roku życia), współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego z Regionalnego Programu Operacyjnego (RPO) Województwa Dolnośląskiego 2014-2020 „Zwiększenie szans na zatrudnienie osób z terenu powiatu jaworskiego, w tym znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy” - **28 osób bezrobotnych**;
- na szkolenia w ramach bonu szkoleniowego w ramach środków z Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie jaworskim (V)”- ogółem **10 osób bezrobotnych**;
- na szkolenia indywidualne (wskazane przez osobę, w wieku do 30. roku życia), współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) „Aktywizacja osób młodych pozostających bez pracy w powiecie jaworskim (V)”- ogółem **14 osób bezrobotnych**.

W grupie osób bezrobotnych skierowanych na szkolenie znajdowało się **62 mężczyzn** i **6 kobiet**, z tego: **23 osoby zamieszkałe na wsi**; **23 osoby długotrwale bezrobotne**; **33 osoby poniżej 30. roku życia**; **11 osób powyżej 50. roku życia**; **17 osób**

bez kwalifikacji zawodowych; 14 osób bez doświadczenia zawodowego; 35 osób bez wykształcenia średniego; 4 osoby posiadające dzieci do 6 roku życia; 4 osoby niepełnosprawne z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności oraz 1 osoba niepełnosprawna z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. W szkoleniach najczęściej uczestniczyły osoby zamieszkałe w Jaworze – 45 osób.

Najczęściej osoby bezrobotne wnioskowały o szkolenia o tematyce: Kurs prawa jazdy kat. CE wraz z egzaminem zewnętrznym; Kurs prawa jazdy kat. C z Kwalifikacją Wstępną Przyspieszoną; Kurs Kwalifikacji Wstępnej Przyspieszonej; Operator wózków jezdniowych podnośnikowych wraz z egzaminem zewnętrznym UDT; Operator koparek jednonaczyniowych wszystkie – klasa pierwsza wraz z koparkami jednonaczyniowymi do 25t – klasa trzecia.

Z ogólnej liczby 68 osób skierowanych na szkolenie w 2021 roku:

- 45 osób ukończyło szkolenie otrzymując uprawnienia/kwalifikacje do podjęcia zatrudnienia;
- 6 osób ukończyło szkolenie lecz termin egzaminu na otrzymanie uprawnień/kwalifikacji wyznaczony został na styczeń 2022 r.;
- 16 osób ukończyło szkolenie lecz nie zdało egzaminu końcowego;
- 1 osoba nie ukończyła szkolenia.

Z liczby osób, które ukończyły szkolenie w 2021 r. - 27 osób podjęło pracę w trakcie szkolenia lub do 3 miesięcy po jego ukończeniu oraz 37 osób podjęło pracę do 6 miesięcy po jego ukończeniu.

4. Wsparcie przy zakładaniu własnej działalności gospodarczej

Jednym z działań podejmowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze na rzecz wzrostu zatrudnienia jest promowanie samozatrudnienia jako formy aktywizacji zawodowej. W 2021 r. w ramach realizowanych programów 73 osoby bezrobotne (w tym 19 kobiet) skorzystały z pomocy finansowej w formie jednorazowych środków na założenie własnej firmy w łącznej wysokości 1.739.000,00 zł. Wśród osób, które rozpoczęły działalność gospodarczą w 2021 roku znalazło się 25 osób w wieku do 30. roku życia, 4 osoby po 50. roku życia oraz 50 osób z terenów wiejskich.

5. Wsparcie pracodawców poprzez pomoc w tworzeniu nowych miejsc pracy

Pomoc w utworzeniu nowych miejsc pracy w 2021 r. otrzymało 25 pracodawców. W wyniku podpisanych umów łącznie wyposażono/doposażono 34 miejsca pracy, na utworzenie których PUP w Jaworze wydatkował kwotę 750.642,57 zł.

Na nowoutworzone stanowiska pracy skierowano 11 kobiet, w tym 6 powyżej 30. roku życia, 1 kobietę powyżej 50 r. ż., 4 kobiety poniżej 30. roku życia, 2 kobiety wychowujące dziecko do lat 6 lub dziecko niepełnosprawne do lat 18 oraz 1 kobietę długotrwale bezrobotną. Skierowane kobiety zostały zatrudnione w zawodach: pomocnik piekarza (4 stanowiska pracy), fryzjer, pakowacz ręczny (2 stanowiska pracy), kierowca samochodu dostawczego, barman, kucharz, asystent ds. księgowości i obsługi klienta.

W wyniku podpisanych umów zatrudnienie uzyskało także 23 mężczyzn, w tym 7 do 30. roku życia, 4 mężczyzn powyżej 50 r. ż., 5 mężczyzn długotrwale bezrobotnych, 3 mężczyzn wychowujących dziecko do lat 6 lub dziecko

niepełnosprawne do lat 18. Powyższe miejsca pracy utworzono w zawodach: przedstawiciel handlowy, kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych) (3 stanowiska pracy), spawacz (2 stanowiska pracy), kierowca samochodu dostawczego, blacharz samochodowy, robotnik budowlany (3 stanowiska pracy), mechanik pojazdów samochodowych (3 stanowiska pracy), magazynier (2 stanowiska pracy), kucharz, monter stolarki budowlanej (3 stanowiska pracy), mechanik samochodów ciężarowych, kierowca, pomocnik piekarza.

6. Organizacja staży zawodowych

Jednym z najbardziej popularnych instrumentów rynku pracy, który w 2021 roku służył aktywizowaniu osób bezrobotnych był staż adresowany m.in. do osób do 30. roku życia, długotrwale bezrobotnych, osób niepełnosprawnych jak również osób powyżej 50. roku życia. Osoby spośród tych grup są narażone na wykluczenie społeczne oraz zagrożone przestępczością, dlatego też Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze podpisując umowy o zorganizowanie stażu z pracodawcami miał na względzie przede wszystkim wsparcie jak największej liczby osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W 2021 r. staż rozpoczęły **173 osoby bezrobotne. W liczbie tej znalazły się 122 kobiety, 17 osób po 50. roku życia, 8 osób niepełnosprawnych oraz 63 osoby długotrwale bezrobotne.** Osoby te, dodatkowo były wspierane refundacją kosztów przejazdu do miejsca stażu oraz refundacją kosztów opieki nad dzieckiem, dziećmi do lat 7 lub osobą zależną. **Zatrudnienie po stażu podjęło 136 osób.**

Działalność tut. urzędu pracy przyczyniła się do zapewnienia bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży z terenu Gminy Paszowice uczęszczających do świetlicy szkolnej poprzez finansowanie stażu dla **1 osoby** sprawującej nad nimi opiekę. Ponadto, poprzez finansowanie stażu dla **1 osoby** na stanowisku opiekuna dziecięcego w Szkole Podstawowej w Wiadrowie, a także stażu dla **3 osób** na stanowisku woźnej oraz **1 osoby** na stanowisku kucharza/pomocy kuchennej w Przedszkolu Publicznym Nr 2 w Jaworze, Urząd przyczynił się do prawidłowego funkcjonowania powyższych jednostek. PUP finansował również staż dla **1 osoby** na stanowisku pomocy opiekunki dziecięcej w Żłobku „Tęczowy Zakątek” w Jaworze, **1 osoby** na stanowisku opiekunki dziecięcej w Żłobku „TROLIK” w Jaworze oraz **1 osoby** na stanowisku opiekunki dziecięcej w Niepublicznym Żłobku „Jagódka” w Legnicy.

Dodatkowo Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze wspierał również działalność Centrum Kulturalno – Bibliotecznego w Bolkowie, gdzie został zrealizowany staż dla **1 osoby** na stanowisku instruktora kulturalno – oświatowego oraz Miejsko – Gminnego Klubu Sportowego PIAST BOLKÓW, gdzie stażysta pracował na stanowisku pracownika gospodarczego.

7. Refundacja rodzicom kosztów opieki nad dzieckiem, dziećmi do lat 6 lub dzieckiem niepełnosprawnym do lat 7 oraz osobą zależną osobą zależną w związku z podjęciem pracy, szkolenia, stażu

Dodatkowym instrumentem wsparcia osób bezrobotnych z jakiego mogły korzystać zainteresowani uprawnieni, była refundacja kosztów opieki nad dzieckiem, dziećmi do lat 6 lub dzieckiem niepełnosprawnym do lat 7 oraz osobą zależną. Instrument ten pozwalał uprawnionym wykonywać powierzone im obowiązki w

ramach stosunku pracy, stażu czy podczas uczestniczenia w szkoleniu bez obaw o opiekę nad bliskimi. Refundacją kosztów opieki nad dzieckiem lub dziećmi w 2021 roku objętych zostało **31 bezrobotnych kobiet skierowanych na staż i do zatrudnienia.**

8. Refundacja przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu.

Kolejnym instrumentem wsparcia z jakiego mogły skorzystać osoby bezrobotne uprawnione, była refundacja kosztów przejazdu z miejsca zamieszkania i powrotu do miejsca zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, lub przez okres odbywania u pracodawcy stażu. Refundacją w 2021 roku objęto **76 osób bezrobotnych, w tym 58 kobiet, skierowanych na staż i do zatrudnienia.**

9. Finansowanie kształcenia ustawicznego pracowników i pracodawców w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego.

W roku 2021 Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze otrzymał środki z Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości **520 000,00 zł.** W ramach tej kwoty zawarto 115 umów z pracodawcami na kształcenie ustawiczne pracodawców i pracowników.

Ze wsparcia w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego skorzystało 39 pracodawców oraz 182 pracowników, w tym osoby w przedziale wiekowym:

- 15-24 lata – 11 osób,
- 25-34 lata – 67 osób,
- 35-44 lata – 79 osoby,
- 45 i więcej - 64 osoby.

Biorąc pod uwagę udział osób ze względu na wykształcenie, dane te kształtowały się następująco:

- osoby z wykształceniem podstawowym/gimnazjalnym – 3,
- osoby z wykształceniem zawodowym – 26,
- osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym – 49,
- osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – 43,
- osoby z wykształceniem wyższym – 100.

Wśród pracodawców, którzy skorzystali ze wsparcia, ze względu na strukturę, znajdują się:

- mikroprzedsiębiorcy (30 pracodawców),
- sektor publiczny (6 pracodawców),
- małe (8 pracodawców),
- średnie (1 pracodawca),
- duże (2 pracodawców).

10. Działania dodatkowe.

Ponad działania wpisane w Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2021-2025 Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze wspierał lokalny rynek pracy i swoich klientów takimi instrumentami jak: bon na zasiedlenie, prace interwencyjne oraz prace społecznie użyteczne, które wiążą się z tematyką Programu.

- **Prace interwencyjne**

W 2021 roku na terenach gmin: Wądroże Wielkie, Bolków, Jawor, Męcinka, Mściwojów i Paszowice Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze zorganizował prace interwencyjne, w ramach których zawarł **27 umów** ze środków Funduszu Pracy. W ramach środków finansowych z Regionalnego Programu Operacyjnego zawarto **18 umów** oraz w ramach środków finansowych z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój zawarto **9 umów**.

W 2021 r. z prac interwencyjnych skorzystało **68 osób bezrobotnych** wśród których znalazło się **46 kobiet**, **9 osób** po 50. roku życia, **30 osób** długotrwale bezrobotnych oraz **3 osoby** niepełnosprawne.

- **Prace społecznie użyteczne**

W 2021 roku na terenie gmin: Bolków, Jawor, Męcinka i Wądroże Wielkie w ramach wykonywania **prac społecznie użytecznych** na rzecz społeczności lokalnej pracowały **53 osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku**. W grupie tej znalazło się **27 kobiet**, **24 osoby** po 50. roku życia oraz **47 długotrwale bezrobotnych**. Bezrobotni wykonywali prace porządkowe przy obiektach komunalnych oraz przystankach, odnawiając wiaty przystankowe i sprzątając teren wokół nich. Pracowali również przy utrzymaniu zieleni na terenach publicznych, czyścili rowy i przepusty w pasach dróg gminnych, nasadzali drzewa i krzewy. Ponadto w gminie Męcinka w ramach prac społecznie użytecznych **3 osoby bezrobotne sprawowały opiekę nad osobami starszymi**.

- **Bon na zasiedlenie.**

W ramach dodatkowych instrumentów adresowanych do bezrobotnych do 30. roku życia, bon na zasiedlenie o wartości 8.000 zł przyznano ogółem **11 osobom** bezrobotnym, którzy zdecydowali się na podjęcie zatrudnienia w odległości co najmniej 80 km od miejsca dotychczasowego zamieszkania. W grupie tej wsparcia udzielono 8 mężczyznom i 3 kobietom (w tym 10 osobom zamieszkałym na wsi i 4 osobom długotrwale bezrobotnym), wykorzystując środki Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Łączny koszt aktywizacji w ramach przyznanego bonu na zasiedlenie wyniósł 88 000,00 zł.

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE.

1. W ZAKRESIE OPIEKI NAD DZIECKIEM I RODZINĄ.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze realizuje zadania z zakresu pieczy zastępczej, określone w ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podstawą realizacji tych zadań jest Powiatowy Program rozwoju pieczy zastępczej. Wprowadzenie i realizacja Programu pozwala na sprawniejsze wykonywanie zadań zawartych w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Bezpośrednio realizacją Programu zajmuje się Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej oraz stanowisko ds. instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Celem pieczy zastępczej jest zaspokojenie potrzeb emocjonalnych dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem jego potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i

kulturalno-rekreacyjnych, przygotowanie dziecka do godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia, pokonywania trudności życiowych, zgodnie z zasadami [etyki](#), nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami. Piecza zastępcza jest sprawowana w formie rodzinnej i instytucjonalnej.

W Powiecie Jaworskim rodzinna piecza zastępcza sprawowana jest w rodzinach zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych.

Rodzinna piecza zastępcza

Ogółem w 2021 r. funkcjonowały 92 rodziny zastępcze.

L. p.	Rodzaj rodziny zastępczej	Liczba rodzin
1.	Spokrewniona	63
2.	Niezawodowe	26
3.	Zawodowe	3

Rodziny zastępcze mogą korzystać z różnych form pomocy oferowanych przez PCPR w Jaworze. W momencie otrzymania postanowienia sądowego dot. powstania rodziny zastępczej PCPR w Jaworze informuje rodzinę o rodzajach wsparcia. Rodziny otrzymują pomoc pozafinansową oraz pieniężną – na utrzymanie dzieci w rodzinie zastępczej.

Pomoc pozafinansowa:

- a) poradnictwo specjalistyczne - prawne i psychologiczne,
- b) grupa wsparcia dla rodzin zastępczych,
- c) Zespół ds. oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej,
- d) szkolenia,
- e) opieka koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Instytucjonalna piecza zastępcza

Na terenie Powiatu Jaworskiego w 2021 r. funkcjonowały cztery placówki opiekuńczo – wychowawcze, w tym dwie placówki prowadzone są przez Powiat Jaworski i dwie prowadzone są na zlecenie Powiatu Jaworskiego, tj.:

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Jaworowy Start“ w Jaworze. Jest to Placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków.
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze Dom Dziecka im. H Jordana w Kaczorowie, jednakże w dniu 9 sierpnia 2021 r. decyzją nr ZP-NKWR.9423.2.11.2021.TB Wojewoda Dolnośląski zmienił nazwę oraz siedzibę w/w Placówki, tj. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze Dom Dziecka im. Dr. H. Jordana w Bolkowie ul. Mickiewicza 2, 59-420 Bolków. Jest to Placówka także typu socjalizacyjnego i jest przeznaczona dla 14 wychowanków.
3. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Nowych Rochowicach, która jest przeznaczona dla 8 wychowanków i prowadzona jest przez Stowarzyszenie „Dom Dzieciom” w Kaczorowie. Placówka ta była prowadzona

przez Stowarzyszenie na potrzeby Powiatu Jaworskiego do dnia 31.12.2021 r., z dniem tym zakończyła się umowa na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego. Od dnia 01.01.2022 r. w/w Placówka prowadzona jest na potrzeby Miasta Jelenia Góra. Dzieci pochodzące z Powiatu Jaworskiego i przebywające na dzień 31 grudnia 2021 r. w Placówce w Nowych Rochowicach nadal mogą w niej przebywać do momentu zmiany zarządzeń opiekuńczych zawartych w postanowieniu sądowym o umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej.

4. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze, jest przeznaczona dla 8 wychowanków, która do dnia 31.12.2021 r. była prowadzona przez Stowarzyszenie „Dom Dzieciom” w Kaczorowie. Z dniem tym zakończyła się umowa na prowadzenie placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego. Z dniem 01.01.2022 r. powstała Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze, która jest prowadzona przez Stowarzyszenie CENTRUM WSPARCIA w Jaworze. Umowa na prowadzenie tej Placówki została zawarta pomiędzy Powiatem Jaworskim a Stowarzyszeniem na okres jednego roku.

W celu zapewnienia opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze wydaje skierowania do placówek opiekuńczo-wychowawczych prowadzonych na terenie Powiatu Jaworskiego. Do placówek kierowane są dzieci z Powiatu Jaworskiego, jak i z innych powiatów, jednakże sytuacje, w których kierowane są dzieci z innych powiatów są sporadyczne, gdyż w pierwszej kolejności zabezpieczamy potrzeby naszego powiatu i rzadko zdarzają się sytuacje, że są wolne miejsca w placówkach opiekuńczo – wychowawczych na terenie naszego powiatu.

W 2021 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze na podstawie postanowień sądowych wydało 29 skierowania dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych funkcjonujących na terenie Powiatu Jaworskiego.

L.p.	Placówka	2021 rok	
		Liczba skierowań	w tym dzieci z terenu innych powiatów
1.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza „Jaworowy Start” w Jaworze	3	0
2.	Dom Dziecka im. H. Jordana w Bolkowie, wcześniejsza siedziba w Kaczorowie	10 (w tym 2 dzieci zostało przeniesionych z Placówki „Jaworowy Start” oraz 2 dzieci z Placówki w Nowych Rochowicach)	0
3.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego	10	4

	w Nowych Rochowicach		
4.	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze	6	0
Razem:		29	4

W 2021 r. trójka rodzeństwa, przebywająca w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej typu rodzinnego w Nowych Rochowicach, z uwagi na dobro tych dzieci, została przeniesiona do Domu dla Dzieci NADZIEJA Nr 2 w Jeleniej Górze.

W okresie od 01.01.2021 r. do 31.12.2021 r. w placówkach opiekuńczo wychowawczych na terenie Powiatu Jaworskiego przebywało łącznie 68 dzieci, w tym 60 dzieci z Powiatu Jaworskiego, 8 dzieci z innych powiatów.

Praca z rodzicami biologicznymi

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej powinno nastąpić po wyczerpaniu wszystkich form pomocy rodzicom dziecka, chyba, że dobro dziecka wymaga zapewnienia mu niezwłocznie pieczy zastępczej. Dziecko umieszcza się w pieczy zastępczej do czasu zaistnienia warunków umożliwiających jego powrót do rodziny albo umieszczenia go w rodzinie przysposabiającej.

Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej objęci są w szczególności pracą socjalną. Pomoc ta polega przede wszystkim na zbadaniu sytuacji materialnej, życiowej i zdrowotnej rodziców biologicznych w związku z wydaniem decyzji dotyczących ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci w całodobowych placówkach opiekuńczo - wychowawczych oraz w celu ustalenia, na ile możliwy jest powrót dzieci do naturalnych środowisk rodzinnych. W ramach pracy przedstawiane są możliwości skorzystania z pomocy oferowanej przez tut. Centrum m.in. poradnictwa specjalistycznego (prawnego i psychologicznego) jak i pomoc w ramach prowadzonej grupy wsparcia dla rodziców dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

Spotkania grupy wsparcia dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych odbywają się w każdy 3 piątek miesiąca w siedzibie Centrum. Spotkania mają na celu budowanie i rozwijanie umiejętności opiekuńczo – wychowawczych rodziców, stworzenie właściwych warunków do powstania trwałego podłoża do odzyskania władzy rodzicielskiej, wzmocnienie poczucia wartości rodziców i pomoc w byciu odpowiedzialnym rodzicem oraz nabycia umiejętności wychowawczych bez użycia przemocy.

W roku 2021 dla rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej zorganizowano warsztaty podnoszące kompetencje rodzicielskie. W warsztatach wzięło udział 9 rodziców.

2. W ZAKRESIE INTERWENCJI KRYZYSOWEJ

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej.

W strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy rodzinie w Jaworze działa Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej (POIK), w ramach

którego działa całodobowy dyżur psychologa, prowadzono specjalistyczne poradnictwo prawne i psychologiczne, także w miejscu zamieszkania osoby potrzebującej wsparcia.

Mieszkańcy Powiatu Jaworskiego mogli skorzystać z bezpłatnych porad prawnych świadczonych przez pracownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze w siedzibie Centrum w następujących dniach i godzinach: poniedziałek 8.00 – 12.00, piątek 14.00 – 18.00.

W ramach poradnictwa prawnego udzielano 80 porad telefonicznych oraz 30 porad w siedzibie PCPR, które dotyczyły spraw rodzinnych, mieszkaniowych oraz praw osób niepełnosprawnych, a także przepisów antycovidowych.

Wsparcia emocjonalnego osobom znajdującym się w kryzysie udziela zatrudniony w Centrum psycholog. Konsultacje psychologiczne udzielane są bezpłatnie w każdy piątek od godz. 15.00 do 18.00. Z oferowanej pomocy może skorzystać każda osoba znajdująca się w potrzebie. W 2021 r. łącznie udzielono **32 konsultacje psychologiczne dla 9 osób.**

Realizacja programu korekcyjno-edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Program realizowany był w okresie od maja do października 2021 r. Środki na ten cel otrzymane z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w roku 2021 to kwota **9.480 zł.**

Do programu osoby kierowane były przez kuratorów sądowych oraz zespoły interdyscyplinarne ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Programem objęto **12 osób.** Spośród łącznej liczby **12 osób** przystępujących do programu, **9 osób** ukończyło program.

Zajęcia ze sprawcami przemocy w rodzinie prowadzone były w formie indywidualnej oraz grupowej przez doświadczonego terapeutę, które miały na celu rozpoczęcie zmian postaw i zachowań przemocowych aby zapewnić ochronę i bezpieczeństwo osób krzywdzonych.

Prowadzenie mieszkania chronionego dla osób opuszczających rodziny zastępcze oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze.

Usamodzielniani wychowankowie pieczy zastępczej, którzy znajdują się w trudnej sytuacji mieszkaniowej, mogą skorzystać z pomocy w formie mieszkania chronionego. PCPR prowadzi mieszkanie chronione, które znajduje się na terenie Paszowic. Mieszkanie liczy trzy pokoje, kuchnię i łazienkę. Jest wyposażone w podstawowe meble i sprzęt AGD. Pobyt w mieszkaniu jest częściowo odpłatny, w zależności od sytuacji dochodowej wychowanków. Warunkiem jest, aby wychowankowie kontynuowali naukę.

W 2021 r. z tego rodzaju wsparcia skorzystało 4 wychowanków.

SAMORZĄD POWIATOWY.

W zakresie bezpieczeństwa publicznego:

W roku 2021, realizując Program, samorząd powiatowy wsparł kwotą 32.500 zł. Komendę Powiatową Policji w Jaworze z przeznaczeniem na zakup samochodu

osobowego typu SUV w wersji oznakowanej. Sfinansowano także służby ponadnormatywne pełnione przez funkcjonariuszy Policji na drogach powiatowych. Kwota ta wyniosła 12.000 zł. Dokonano również darowizny w postaci 3 krzeseł gamingowych na wyposażenie Komendy o wartości 975 zł. Pomoc finansową z budżetu Powiatu w wysokości 40.000 zł otrzymała także Komenda Powiatowa PSP na zakup średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego.

Zadania w zakresie poprawy bezpieczeństwa zewnętrznego i wewnętrznego powiatu, w Biurze ds. Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego realizowane były na podstawie obowiązujących przepisów oraz wytycznych Wojewody Dolnośląskiego.

Trwająca od 2020 r. pandemia Covid-19 znacząco wpłynęła na realizowane zadania bezpieczeństwa. Dostosowując plan zadań do panującej sytuacji wykonano:

W zakresie obronnym

1. Na podstawie zarządzenia nr 229 Wojewody Dolnośląskiego z dnia 13 sierpnia 2020 r. w sprawie ustalenia zasad opracowania planów operacyjnych funkcjonowania organów administracji publicznej województwa dolnośląskiego oraz udziału w tym procesie jednostek organizacyjnych podporządkowanych i nadzorowanych przez Wojewodę Dolnośląskiego, opracowano Plan operacyjny funkcjonowania powiatu jaworskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa i w czasie wojny. Plan został zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego 23 czerwca 2021 r.
2. W celu właściwej realizacji zadań operacyjnych wynikających z Planu operacyjnego funkcjonowania zorganizowano i przeprowadzono w dniu 28 października 2021 r. szkolenie dla kierowników komórek organizacyjnych Starostwa. Szkolenie obejmowało tematy związane z właściwym przygotowaniem kart realizacji zadań operacyjnych.
3. Zmodernizowano analogową sieć łączności powiatowej zarządzania kryzysowego przeznaczonej do pracy w systemie wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz systemie wykrywania i alarmowania. Zgodnie z wytycznymi Wojewody Dolnośląskiego wymieniono radiotelefon analogowy na radiotelefon pracujący w systemie cyfrowym.
4. Rozpoczęto sporządzanie Planu przygotowania i funkcjonowania Głównego Stanowiska Kierowania Starosty Jaworskiego w ramach przygotowania systemu kierowania bezpieczeństwem narodowym. W celu przygotowania infrastruktury niezbędnej do prawidłowego funkcjonowania GSK w planie będą ujęte zadania oraz wyznaczone osoby odpowiedzialne za ich realizację. W roku 2021 przeprowadzono remont części pomieszczeń przeznaczonych do wykonywania zadań Głównego Stanowiska Kierowania.
5. Systematycznie podnoszony jest poziom funkcjonowania Stałego Dyżuru Starosty Jaworskiego. W zakresie przygotowania kadry realizowane są cykliczne zadania szkoleniowe. Prowadzone są treningi stałego dyżuru Starosty oraz stałego dyżuru burmistrzów i wójtów moderowane przez Wojewódzkie

oraz Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego. Prowadzone są szkolenia teoretyczne obsad stałego dyżuru Starosty.

6. Przeprowadzono ćwiczenie obronne Renegade/Sarex-21, dotyczące wczesnego ostrzegania o uderzeniach z powietrza pod kryptonimem „Grudzień 2021”, zgrywające system ostrzegania i alarmowania województwa dolnośląskiego, oraz ćwiczenie obronne „Sudety-21”. W ćwiczeniach udział brały gminne centra zarządzania kryzysowego oraz Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego.

W zakresie zarządzania kryzysowego

7. Organizowano cykliczne posiedzenia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego. W związku z pandemią niezbędne były spotkania organów doradczych mające na celu wypracowanie decyzji Starosty. Posiedzenia Powiatowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego realizowano w formie wideokonferencji, do której zapraszano władarzy miast i gmin powiatu oraz kierownictwo Jaworskiego Centrum Medycznego.
8. Na potrzeby walki z epidemią Covid-19 realizowano ponadto:
  - a. Wnioskowano do Zarządu Powiatu o zwiększenie budżetu na zarządzanie kryzysowe w związku z epidemią Covid-19. Z otrzymanych środków, na wniosek Pogotowia Ratunkowego, zakupiono i przekazano w formie darowizny zestaw łączności elektronicznej dla Zespołu Ratownictwa Medycznego w Jaworze.
  - b. Wnioskowano do Wojewody Dolnośląskiego o uruchomienie powiatowego Punktu Szczepień Powszechnych w Bolkowie. Na podstawie decyzji Wojewody Dolnośląskiego punkt prowadził szczepienia do końca 2021 roku.
  - c. Przygotowano harmonogram dezynfekcji przestrzeni publicznych. W wyniku podjętych działań we wrześniu i październiku, prowadzono cykliczne dezynfekcje pomieszczeń obiektów jednostek organizacyjnych powiatu oraz Starostwa Powiatowego.
  - d. Jednostkom organizacyjnym powiatu jaworskiego z zasobów Starostwa Powiatowego przekazano środki dezynfekcyjne w ilości 615 litrów, rękawiczki jednorazowe 18 tys. par, maseczki 3300 sztuk, kombinezony 150 sztuk, maseczki FFP 190 sztuk.
  - e. Przekazane przez Wojewodę Dolnośląskiego materiały do walki z epidemią Covid-19 Biuro ds. Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego rozdysponowało zgodnie z otrzymanymi zaleceniami;
    - mieszkańcom powiatu maseczki w ilości 216 tys. sztuk,
    - podmiotom POZ oraz dla Domu Pomocy Społecznej w Jaworze: półmaski,
    - FFP 7800 sztuk,

- rękawiczki jednorazowe 65100 sztuk, fartuchy 4600 sztuk,
  - gogle ochronne 650 sztuk,
  - płyn do dezynfekcji 4080 litrów,
  - szkołom i przedszkolom na terenie powiatu środki dezynfekcyjne w ilości 2160 litrów,
  - materiały promujące kampanię szczepień przeciwko Covid-19.
9. Na podstawie otrzymanych z gminnych centrów zarządzania kryzysowego materiałów, aktualizowano Plan Zarządzania Kryzysowego Powiatu Jaworskiego.
  10. Zaktualizowano Plan ochrony zabytków powiatu jaworskiego na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych. Zaktualizowane dane przekazano Wojewódzkiemu Konserwatorowi Zabytków celem aktualizowania planu wojewódzkiego.
  11. Dokonano przeglądu zapisów Planu operacyjnego ochrony przed powodzią powiatu jaworskiego. Na podstawie informacji o zmianach zachodzących w planach gminnych, zaktualizowano plan powiatowy.
  12. Opracowano ocenę stanu przygotowań Obrony Cywilnej powiatu jaworskiego za 2020 rok. Ocenę, obejmującą sprawozdania z przygotowania OC w gminach, przesłano do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.
  13. Na podstawie zarządzenia 101/2020 Starosty Jaworskiego z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie przygotowania i zapewnienia działania systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach oraz systemu wykrywania i alarmowania przeprowadzono treningi wczesnego ostrzegania i alarmowania ludności z użyciem akustycznych systemów alarmowania. Treningiem objęto wszystkie gminy w powiecie.
  14. Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego przy Biurze Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego przez cały rok monitorowało stan zagrożenia na terenie powiatu Jaworskiego, w szczególności na podstawie komunikatów meteorologicznych i hydrologicznych otrzymywanych z Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego. Komunikaty przesyłano do gmin, jednostek organizacyjnych powiatu oraz jednostek biorących udział w działaniach ratowniczych.
  15. Na bieżąco po powstałych szkodach wynikających z ulewnych deszczy, powoływano komisje, które szacowały i kwalifikowały zdarzenia i szkody do sporządzenia kosztorysów ich likwidacji. Materiały przesyłano do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego.
  16. Na podstawie zarządzenia Prezesa Rady Ministrów na terenie powiatu jaworskiego wprowadzano pierwszy stopień alarmowy związany z bezpieczeństwem cybernetycznym. Zadania wynikające z powyższego realizowane były w dniach 6 do 10 grudnia 2021 r.

W zakresie poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym:

W celu poprawy bezpieczeństwa na drogach powiatowych w roku 2021 Referat – Zarząd Dróg Powiatowych wykonał:

- remonty cząstkowe 10129 m²,
- uzupełnienie poboczy 505,5 m²,
- ścinkę poboczy 6140 m²,
- wycinkę drzew 21 szt.,
- frezowanie pni 9 szt.,
- wycinkę krzaków 13305 m²,
- podkrzesanie drzew 1207 szt.,
- udrożnienie rowów 2945 mb,
- montaż barier mostowych 20 mb,
- wymianę i ustawienie znaków 156 szt.,
- wymianę i ustawienie luster 3 szt.,
- odnowienie oznakowania poziomego 4096,5 m²,
- wykaszanie mechaniczne poboczy 215 km (dwukrotne)

Inwestycje na drogach ramach poprawy bezpieczeństwa oraz inne.

W roku 2021 zrealizowano 3 inwestycje, które mają wpływ na poprawę stanu technicznego dróg powiatowych i bezpieczeństwa pieszych i kierujących pojazdami oraz 2 inwestycje mające na celu ułatwienie dostępu i poprawę bezpieczeństwa w poruszaniu się osób niepełnosprawnych poprzez przebudowę rampy i budowę zatoki postojowej oraz budowę windy w budynkach użyteczności publicznej. Realizacja 4 z nich możliwa była dzięki pozyskanym środkom zewnętrznym w wysokości 5.757.873,21 zł.

Zestawienie inwestycji wykonanych w 2021 r.:

- 1. Przebudowa rampy dla niepełnosprawnych i budowa zatoki postojowej przy SOSW w Jaworze**, wartość zadania: 98 663,64 zł, (100% środków pochodziło z budżetu Powiatu Jaworskiego)
- 2. Remont drogi powiatowej i budowa kanalizacji deszczowej realizowane w ramach inwestycji pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 2806D relacji DW 363-Piotrowice-DW 365 o dł. około 1.6 km”**; wartość zadania: 2 383 561,82 zł (100% środków pozyskano z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych).
- 3. Przebudowa drogi powiatowej nr 2796D Sady Dolne – Sady Górne w km 0+200 – 6+990” – ETAP I** [inwestycja rozpoczęta i większość robót wykonana w 2021 r.], wartość zadania: 3.138.658,76 zł (100% środków pochodzić będzie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych).
- 4. Poprawa bezpieczeństwa poprzez przebudowę skrzyżowania ulic Strzegomskiej, Piastowskiej, Armii Krajowej i Szpitalnej w Jaworze na skrzyżowanie typu mini rondo**; wartość zadania: 397 315,10 zł (kwota 177.994,50 zł to środki pozyskane z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg, reszta pochodzi z budżetu Powiatu Jaworskiego).
- 5. Zakup i montaż windy osobowej w budynku Starostwa Powiatowego w Jaworze**, wartość inwestycji: 182.532,00 zł (kwota 124.873,87 zł pochodzi z budżetu Powiatu Jaworskiego, natomiast 57.658,13 zł to środki pozyskane z PFRON).

6. Remont korytarza I piętra w budynku Starostwa Powiatowego w Jaworze, wartość zadania: 134.000,00 zł (100% środków pochodziło z budżetu Powiatu Jaworskiego).

Realizacja ww. przedsięwzięć pozwoliła na remont nawierzchni ponad 5 km dróg powiatowych, przebudowę skrzyżowania na skrzyżowanie typu mini rondo, przebudowę rampy i budowę zatoki postojowej przy SOSW w Jaworze, prace remontowe w budynku Starostwa Powiatowego w tym budowę dźwigu osobowego.

Wyżej wykazane drogi powiatowe były w bardzo złym stanie technicznym i w wielu przypadkach stanowiły realne zagrożenie dla kierowców z uwagi na liczne wyboje, dziury i koleiny. Utwardzenie istniejących poboczy na drogach powiatowych w znacznym stopniu zwiększyło bezpieczeństwo kierowców, jak również pieszych. Dzięki przebudowie skrzyżowania na mini rondo zwiększyło się bezpieczeństwo uczestników ruchu m.in. poprzez poszerzenie chodników i wymianę ich nawierzchni oraz zastosowanie urządzeń bezpieczeństwa drogowego. Dzięki modernizacji infrastruktury drogowej upłynnił się znacznie ruch pojazdów.

Budowa windy w budynku Starostwa Powiatowego w Jaworze, miała na celu przede wszystkim zapewnienie dostępu do budynku Starostwa Powiatowego w Jaworze osobom z różnym rodzajem niepełnosprawności oraz dostosowaniem obiektu do wymogów ustawy o zapewnieniu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. Jednakże w określonych przypadkach jej funkcjonowanie może mieć również wpływ na poprawę bezpieczeństwa. W trakcie ewakuacji w budynku mogą znajdować się osoby na wózkach, osoby z ograniczeniami ruchowymi, kobiety w ciąży lub ranni, dla których opuszczenie obiektu po schodach mogłoby być utrudnione.

W budynku Starostwa Powiatowego w Jaworze wykonano także remont korytarza I piętra, co wpłynęło na poprawę bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Powiększono otwory drzwiowe wraz z wymianą stolarki drzwiowej z wymiaru 80/200 do 90/200, w celu ułatwienia ewakuacji w razie wystąpienia zagrożenia dla zdrowia lub życia.

Ponadto Powiat Jaworski zlecił w roku 2021 wykonanie 10 dokumentacji projektowych dla inwestycji mających na celu poprawę stanu technicznego dróg powiatowych. Będą one podstawą do realizacji inwestycji mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu w kolejnych latach.

SAMORZĄDY GMINNE.

GMINA JAWOR.

Gmina Jawor w 2021 roku realizowała następujące zadania:

1. Uruchomiono centrum dozoru monitoringu miejskiego w budynku Komendy Powiatowej Policji w Jaworze. Koszt tego przedsięwzięcia to 29.121,20 zł, w tym:
  - przekazano dla KPP w Jaworze środki finansowe w kwocie 10.000,00 zł, z przeznaczeniem na remont pomieszczenia dyżurnych, w celu dostosowania stanowiska kierownika do odbioru monitoringu miejskiego;

- przekazano dla KPP w Jaworze środki finansowe w kwocie 11.000,00 zł, z przeznaczeniem na zakup sprzętu teleinformatycznego niezbędnego do odbioru monitoringu miejskiego;
  - zainstalowano radiolinię pomiędzy budynkami Ratusza i Komendy Powiatowej Policji w Jaworze oraz wykonano instalację i uruchomiono centrum dozoru monitoringu w budynku KPP w Jaworze – koszt 8.121,20 zł;
2. Na bieżąco były realizowane wnioski Komendy Powiatowej Policji w Jaworze o nagranie zapisu monitoringu z kamer zainstalowanych w systemie monitoringu miasta Jawora na nośnikach elektronicznych i przesyłane do wnioskodawcy zgodnie z ustaloną procedurą;
  3. Urządzenia systemu monitoringu miejskiego były serwisowane, a w przypadku wystąpienia awarii lub uszkodzeń na bieżąco naprawiane. Łącznie na konserwację i naprawę urządzeń monitoringu wydano 6.660,33 zł.;
  4. Na utrzymanie jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej w Jaworze, Gmina Jawor wydatkowała kwotę 87.413,71 zł.;
  5. Gmina Jawor przekazała 50.000,00 zł dla Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze na realizację zadania pn. „Zakup średniego samochodu ratowniczo gaśniczego z funkcją do ograniczania stref skażeń chemicznych i ekologicznych”;
  6. W roku 2021 odbyło się 112 posiedzeń Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie;
  7. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych prowadziła w 2021 49 spraw o zobowiązanie do leczenia odwykowego, w tym 20 spraw skierowano do Sądu Rejonowego w Jaworze;
  8. W ramach realizacji Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Jaworze na 2021 rok prowadzone były następujące działania:
    - prowadzono punkt konsultacyjny dla ofiar przemocy w rodzinie (pomoc psychologiczna i prawna) przez Poradnię Rodzinną MOPS w Jaworze;
    - dofinansowano działalność Miejskiej Izby Wyrzeźwien w Legnicy.

Działania podjęte przez Gminę Jawor - podczas trwania epidemii koronawirusa COVID-19

1. Od momentu ogłoszenia w Polsce stanu zagrożenia epidemiologicznego oraz stanu epidemii w Urzędzie Miejskim działa Sztab Kryzysowy Gminnego Zespołu Zarządzania Kryzysowego na posiedzenia, którego są zapraszani przedstawiciele służb oraz inne osoby związane ze zwalczaniem choroby zakaźnej „COVID-19”.
2. Na posiedzeniach Sztabu Kryzysowego podejmowano decyzje mające na celu zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców, w tym:
  - w pierwszym kwartale 2021 r. OSP w Jaworze kontynuowała dezynfekcję ławek w Parku Miejskim, Parku Pokoju, Rynku, wiat i ławek na przystankach autobusowych oraz innych miejsc publicznych jak również przekazywała komunikaty do mieszkańców apelujące o zachowania zgodne z ograniczeniami

stanu epidemii za pomocą urządzeń nagłaśniających zamontowanych na pojeździe służbowym;

- wprowadzono usprawnienia w organizacji pracy Urzędu Miejskiego, Przychodni Rejonowej, MOPS oraz pozostałych jednostek Gminy Jawor;
- uruchomiono punkt szczepień powszechnych w budynku przy ul. Limanowskiego 10 w Jaworze;
- udzielono wsparcia dla osób samotnych oraz osób na kwarantannie;
- rozprowadzono do placówek Podstawowej Opieki Zdrowotnej z terenu Jawora środki ochrony przekazane z Agencji Rezerw Materiałowych tj.: płyny do dezynfekcji, gogle ochronne, fartuchy włókninowe, rękawiczki jednorazowe i półmaski FFP2;
- przekazano płyny do dezynfekcji oraz maseczki ochronne dla szkół podstawowych i przedszkoli z terenu Jawora;
- kolportowano materiały informacyjne na temat szczepień przeciwko „Covid-19” przekazane przez Starostwo Powiatowe w Jaworze, do placówek służby zdrowia, szkół i innych instytucji na terenie Jawora;
- Sztab Kryzysowy Burmistrza ściśle współpracował z PSSE w Jaworze, JCM, Pogotowiem Ratunkowym, Przychodniami z terenu Jawora, Starostwem Powiatowym, Komendą Powiatową Policji w Jaworze i Komendą Powiatową Państwowej Straży Pożarnej w Jaworze, analizując na bieżąco sytuację na terenie miasta.

GMINA BOLKÓW.

W 2021 roku, w Gminie Bolków realizowano Program w zakresie:

1. Bezpieczeństwo pożarowe i powodziowe:

- systematyczne doposażanie jednostek OSP z terenu Gminy Bolków - sukcesywna wymiana zużytego sprzętu, dofinansowywanie z budżetu Gminy Bolków zakupów nowego sprzętu m.in. zestaw hydrauliczny dla OSP KSRG Kaczorów, doposażenie OSP KSRG Stare Rochowice, OSP Lipa, OSP Wierzchosławice, remont i ponowny montaż syreny przy remizie OJRG Bolków,
- dofinansowywanie zakupu materiałów do remontów remiz strażackich – dofinansowywanie remontów remiz OSP Lipa, OSP Sady Górne i OSP KSRG Kaczorów, remont dachu w remizie OSP KSRG Sady Dolne, wykonywanie bieżących napraw zgodnie z zapotrzebowaniem,
- propagowanie pozytywnych zachowań dzieci i młodzieży poprzez różnego rodzaju konkursy, zajęcia terenowe, prelekcje, pokazy ratownictwa technicznego i medycznego – współpraca z Zarządem Gminnym ZOSP i OJRG Bolków, pomoc w organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć,
- współpraca ze strażą pożarną, polegająca na pomocy w organizowaniu pokazów służb przeciwpożarowych, „Dnia Strażaka”, OTWP na szczeblu gminnym, konkursach plastycznych itp. - współpraca z Zarządem Gminnym ZOSP i OJRG Bolków, pomoc w organizacji różnego rodzaju przedsięwzięć,
- kontrola i systematyczne uzupełnianie w sprzęt magazynu przeciwpowodziowego,

- udział w treningach i szkoleniach organizowanych przez WCZK i PCZK – zgodnie z harmonogramem.
2. Bezpieczeństwo mieszkańców i zapobieganie przestępczości:
- kontynuacja współpracy z SISMS w zakresie wysyłania wiadomości tekstowych poprzez SMS, zintegrowanych z aplikacją mobilną, dotyczących m.in.: ostrzegania mieszkańców o zbliżających się wichurach, zamieciach, powodziach oraz informowania mieszkańców o sytuacjach awaryjnych i utrudnieniach w ruchu – umowa przedłużona do końca 2022 roku,
  - rozpowszechnianie materiałów informacyjnych dla ludności w zakresie sposobu zachowywania się w przypadkach miejscowych zagrożeń, klęsk żywiołowych – wykorzystywania strony internetowej www.bolkow.pl oraz mediów społecznościowych,
  - współpraca z mediami lokalnymi o charakterze informacyjno-edukacyjnym,
  - kontynuacja współpracy ze służbami i powiatem w zakresie zgrywania działań ratowniczych oraz wymiany informacji, alarmowania i powiadamiania, sprawdzanie łączności z PCZK na naszym terenie (zgodnie z zarządzeniem nr 2/2011 Starosty Jaworskiego z dnia 24 stycznia – zgodnie z harmonogramem,
  - współpraca z policją, polegająca na koordynacji działań prewencyjnych, ochronie miejscowych imprez, prezentacji dzielnicowych i ich zakresu działania, podejmowanie działań mających na celu zwiększenie ilości patroli prewencyjnych policji – współpraca z KPP w Jaworze i Komisariatem Policji w Bolkowie, podpisanie porozumienia pomiędzy Gminą Bolków a KPP w Jaworze w celu zwiększenia ilości dodatkowych patroli w okresie czerwiec-październik 2021 roku.
3. Gminno–Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bolkowie realizując Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Bolków na rok 2021 podjął następujące działania:
- kontynuowano działalność Punktu Konsultacyjnego mieszczącego się w budynku GMOPS-u w Bolkowie, którego celem jest m.in. motywowanie osób uzależnionych oraz członków ich rodzin do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnień, motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie do zmiany szkodliwego sposobu picia, udzielanie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy w przypadku występowania przemocy domowej, prowadzono również działalność informacyjną dla mieszkańców Gminy Bolków w zakresie propagowania działalności ww. punktu,
  - zrealizowano kampanie społeczną FAS-aut. Kampania, ze względu na pandemiczne, była prowadzona na profilu społecznościowym. Zrealizowano 2 filmy reklamujące Kampanię FAS-aut oraz 4 filmy, w których specjaliści z różnych dziedzin przedstawili problematykę Alkoholowego Zespołu Płodowego w ramach swojej specyfiki zawodu. Byli to: psycholog, pedagog, położna oraz terapeuta ds. uzależnień. Na fanpage kampanii FAS-aut były systematycznie dodawane informacje dotyczące zjawiska FAS. W ten sposób dotarliśmy do 216 osób. Na witrynach sklepów oraz tablicach ogłoszeniowych w mieście Bolków zostały wywieszane plakaty reklamujące kampanię,

- zrealizowano w formie on-line zajęcia dla uczniów oraz dla kadry pedagogicznej i rodziców we wszystkich szkołach podstawowych w gminie Bolków,
  - w świetlicy socjoterapeutycznej w Bolkowie zrealizowano programy terapeutyczno-profilaktyczne „Być sobą, być wolnym” oraz „Dobrze, że jesteś”. Adresatami programu były dzieci i młodzież z gminy Bolków, pochodzące głównie z rodzin ubogich, dysfunkcyjnych, zagrożonych alkoholizmem, narkomanią, demoralizacją oraz niewydolnych wychowawczo.
4. W obszarze inwestycje i poprawa stanu technicznego dróg gminnych. Remonty cząstkowe i bieżące dróg w 2021 roku zrealizowano następujące zadania mające wpływ na poprawę bezpieczeństwa:
- remont Drogi gminnej dz. 576, obręb Kaczorów- 105.000,00 zł,
  - przebudowa nawierzchni drogi stanowiącej dojeżdżenie do kościoła na dz. 433 obręb Mysłów - 22.000,00 zł,
  - remont kapitalny nawierzchni drogi publicznej nr 11239D dz. ewid. 605 obręb Bolków 0002-ul. Słowackiego w Bolkowie – 120.000,00 zł,
  - zakup pojazdu specjalnego przeznaczonego do wykonywania zadań statutowych ZGK Bolków (odsnieżanie, posypywanie materiałem uszorstniającym drogi, koszenie, zmiatanie, transport materiałów – 178.000,00 zł

Dodatkowo przez cały 2021r wykonywano n/w prace związane z bieżącym utrzymaniem dróg i chodników realnie wpływające na poprawę bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Zrealizowano remonty cząstkowe nawierzchni dróg mineralno-bitumicznych:

L.p.	Przebieg drogi	Przewidywana powierzchnia (m2)
1	ul. Bema	40
2	Górny Wolbromek	160
3	ul. 1-go maja	40
4	ul. Bolka	120
5	ul. Słowackiego wraz z łącznikami i ul. Jagiellońska	60
6	ul. Szpitalna	35
7	ul. Wolbromska	200
8	ul. Jaworska 14 łączenie asfaltu z kostką granitową	5
9	ul. Kopernika	140
10	droga do Nowych Rochowic	100

11	ul. Nowa Wieś w Kaczorowie	60
12	Mysłów droga od dr. kr. do dr. pow. przez wieś	40
13	ul. Wiśniowa od DW 323	50
	RAZEM	1050 m2

Oznakowanie pionowe:

- a) wymiana oznakowania pionowego uszkodzonych i skradzionych znaków: na bieżąco według potrzeb,
- b) oczyszczenie znaków z naklejek i korygowanie istniejących słupków: na bieżąco według potrzeb.

Utrzymanie urządzeń w pasie drogowym:

- a) udrożnienie studzienek wpustów kanalizacji deszczowej: na bieżąco według potrzeb,
- b) usunięcie naniesionej ziemi i piasków z pasa ruchu: na bieżąco według potrzeb,
- c) zebranie nagromadzonej ziemi i roślinności z poboczy zapewniając odpływ wód opadowych do przydrożnych rowów: na bieżąco według potrzeb.

Zrealizowano remonty nawierzchni szutrowych wymagających interwencji służb drogowych, a także wykoszono pobocza dróg gminnych (mechaniczne koszenie poboczy dróg gminnych dwukrotnie lub trzykrotnie w ciągu roku, szacunkowa powierzchnia jednokrotnego koszenia wynosi ok. 61.704 m²).

GMINA MECINKA.

Działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa w Zespołach Szkolno-Przedszkolnych w Męcince i Piotrowicach w roku 2021:

- kontynuacja zadań zamieszczonych w gminnym programie profilaktyki oraz przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomani,
- prewencja kryminalna,
- bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- zagrożenia pożarowe i nadzwyczajne zagrożenia środowiska.

Działalność GOPS w Męcince:

Celem głównym Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w roku 2021 było zapobieganie powstaniu nowych problemów społecznych związanych z uzależnieniami od alkoholu, zmniejszenie rozmiarów i natężenia tych, które aktualnie występują oraz rozwijanie zasobów niezbędnych do radzenia sobie już z istniejącymi poprzez:

- zapewnienie ciągłości i dalszego rozwoju świadczonych i już istniejących usług z zakresu profilaktyki dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- rozwijanie edukacji publicznej;
- wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie;
- zmasowaną edukację skierowaną do wszystkich struktur środowiska lokalnego, mającą na celu rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami;

- ograniczenie dostępu do alkoholu poprzez dodatkowe obostrzenia określone w uchwale Rady Gminy w sprawie zasad usytuowania na terenie Gminy Męcinka miejsc sprzedaży napojów alkoholowych i podawania tych napojów;

Działalność w tym zakresie oparta jest na pracy z osobami potrzebującymi pomocy oraz z pracownikami świadczącymi taką pomoc poprzez szkolenia dla pracowników pomocy społecznej, oświaty, służby zdrowia przez wykwalifikowanych w tym zakresie specjalistów (psychologów, terapeutów itp.).

W zakresie Gminnego Programu Profilaktyki i Przeciwdziałaniu Narkomanii w 2021r., zakładał zmasowaną edukację skierowaną do wszystkich struktur środowiska lokalnego, mającą na celu zapobieganie narkomanii. Program realizowany jest przy współpracy szkół na terenie Gminy Męcinka, organizacji pozarządowych, kościołów, związków wyznaniowych.

Gminny Program Przeciwdziałaniu przemocy w Rodzinie oraz ochrony Ofiar Przemocy na lata 2021-2025 zakłada niwelowanie przemocy w rodzinie poprzez edukację i profilaktykę, która można osiągnąć w szczególności poprzez:

- podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości społecznej mieszkańców gminy na temat zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości uzyskania pomocy,
- rozpowszechniania informacji o instytucjach i organizacjach podejmujących działania na rzecz przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- podnoszenie kwalifikacji służb społecznych i instytucji w zakresie przeciwdziałania pomocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy,
- określenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy,
- prowadzenie zintegrowanych działań.

Na terenie Gminy Męcinka od wielu lat działa Gminny Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych, Współuzależnionych i Ofiar Przemocy w Rodzinie, który zakłada niwelowanie przemocy w rodzinie poprzez edukację i profilaktykę. W punkcie zatrudniony jest specjalista psycholog, psychoterapeuta uzależnień. W zajęciach udział biorą osoby kierowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny, pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Męcince, oraz osoby zainteresowane, mające problem w rodzinie mogą zgłaszać się samodzielnie. W punkcie prowadzone są zarówno zajęcia indywidualne jak i grupowe. Zespół Interdyscyplinarny podjął również współpracę z Poradnią Rodzinną w ramach Gminnego Ośrodka Zdrowia w Piotrowicach, gdzie oferowana jest pomoc dla osób i rodzin z zakresu psychologii i uzależnień.

W siedzibie Gminnego Obiektu Kulturalno-Edukacyjnego funkcjonuje nieodpłatna pomoc prawna i poradnictwo obywatelskie oraz nieodpłatna mediacja na etapie przedsądowym z której mogą skorzystać:

- każda osoba uprawniona, która nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej,
- młodzież do 26 roku życia, osoby posiadające ważną Kartę Dużej Rodziny, seniorzy po ukończeniu 65 roku życia, kombatanci, weterani, zagrożeni lub poszkodowani katastrofą naturalną, klęską żywiołową lub awarią techniczną.

W celu poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego mieszkańców w Gminie Męcinka zrealizowano następujące zadania:

1. Zakupiono agregat prądotwórczy wraz ze sprzętem do oświetlenia terenu akcji ratowniczej – dla OSP Przybyłowice,
2. Zakupienie aparat powietrzny wraz z pełnym osprzętowaniem (łącznie jednostka OSP Przybyłowice posiada 4 szt. w pełni wyposażone).
3. Zakupiono sprzęt medyczny jako dodatkowe wyposażenie istniejącego zestawu tj. szyny Kramera, termometr bezdotykowy- OSP Przybyłowice,
4. Jednostka OSP w Małuszowie uczestniczyła wraz z Komenda Powiatową Policji w Jaworze w Mobilnym Punkcie Szczepień na terenie gm. Męcinka.
5. Zorganizowano 5 Plenerowych Niedzieli z Gminą Męcinka, umożliwiając zaszczerpienie się przeciwko COVID-19.
6. Decyzją Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej przesłaną w dniu 21 grudnia 2021r. jednostka OSP Małuszów została włączona do krajowego systemu ratowniczo- gaśniczego.

Inwestycje poprawiające bezpieczeństwo :

- 1) Remont chodnika na działce nr 194/2 w Chełmcu,
- 2) Wykonanie odwodnienia przy drogi gminnej na dz. nr 222/5 obręb Chełmiec w gminie Męcinka – wykonanie odwodnienia na odcinku drogi gminnej dł. 60 m w Chełmcu Jerzykowie,
- 3) Remont elewacji w świetlicy wiejskiej w Chełmcu,
- 4) Wykonanie naprawy pokrycia dachowego nad częścią socjalną w budynku świetlicy wiejskiej w Chroślicach,
- 5) Utwardzanie terenu kostką betonową w miejscowościach: Małuszów na dz. nr 75 i Sichówku na dz. nr 29 w gm. Męcinka,
- 6) Wymiana trzech drabin ze stali nierdzewnej do przepompowni ścieków sanitarnych w Małuszowie i Przybyłowicach,
- 7) Wykonanie podbudowy drogi na dz. 184/26 obręb Męcinka,
- 8) Wykonanie podbudowy drogi na dz. 184/6 w Męcince,
- 9) Remont wjazdu z drogi gminnej dz. nr 914 na dz. nr 184/26 obręb Męcinka,
- 10) Budowa placów zabaw w miejscowościach Chełmiec, Chroślice, Małuszów, Męcinka,
- 11) Remont pomieszczeń w budynku świetlicy wiejskiej w Męcince,
- 12) Remont przepustu na drodze gminnej dz. nr 30,31/2 w Muchowie,
- 13) Zabezpieczenie stropu w budynku Muchów nr 14 w części nad byłą świetlicą wiejską,
- 14) Remont drogi dojazdowej do gruntów rolnych w Piotrowicach,
- 15) Wykonanie ogrodzenia plenerowego na boisku dz. nr 363 w Pomocnem,
- 16) Budowa : z przebudową budynku świetlicy wiejskiej w Przybyłowicach, zadanie I adaptacja na przedszkole, zadanie II przebudowa świetlicy wiejskiej z klatką schodową- Przybyłowice nr 19 działka nr 107,
- 17) Montaż barierek ochronnych typu U-12A z ramą wypełnioną pionowymi szczebelkami, kolor RAL2011(pomarańczowy bez odbłasku) na drodze gminnej dz. nr 297 w Sichowie dług. Ok.40 m.
- 18) Remont elewacji w świetlicy wiejskiej i drenażu opaskowego wokół budynku świetlicy wiejskiej w Sichówku,

19) Utwardzanie terenu kostką betonową w miejscowościach: Sichów na dz. Nr 165/4 i Słup na dz. nr 71/2

20) Odkazanie placów zabaw przez pracowników warsztatowych Gminy Męcinka i firmę zewnętrzną.

W zakresie zapewnienia wzrostu poziomu bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania.

W celu poprawienia bezpieczeństwa i bezpośredniego kontaktu mieszkańców zorganizowano punkt przyjęć dzielnicowego na terenie Gminy. Osoby odpowiedzialne za zabezpieczenie obiektów zapoznano z metodami właściwego zabezpieczenia mienia, możliwości stosowania środków technicznych posiadające atesty i spełniające odpowiednie wymogi bezpieczeństwa.

Podczas służb wieczorno-nocnych dokonywano kontroli miejsc zagrożonych w celu zapobiegania przypadkom naruszania przepisów prawa. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek naruszeń prawa stanowczo reagowano i wyciągano konsekwencje prawne w stosunku do sprawców.

Przeprowadzono szereg obserwacji parkingów samochodowych mających na celu ujawnienie grup zajmujących się przestępczością samochodową. Informowano mieszkańców o działaniach prewencyjnych mających na celu ograniczenie kradzieży pojazdów oraz metod działania sprawców i oszustw dokonywanych wobec osób starszych, w tym zakresie współpracowano z przedstawicielami parafii rzymskokatolickimi z terenu gminy. Ponadto dokonywano kontroli miejsc gromadzenia się młodzieży celem ograniczenia przestępczości wśród młodzieży oraz zapobiegania demoralizacji. Informowano o możliwościach związanych z korzystania z Krajowych Map Zagrożeń Bezpieczeństwa.

W ramach służb obchodowych realizowano założenia akcji policyjnych takich jak „Bezpieczne Ferie”, „Bezpieczny wypoczynek nad Wodą” i „Bezpieczne Wakacje”.

Propagowano z korzystania z narzędzi w postaci Krajowej Mapy Zagrożeń Bezpieczeństwa oraz aplikacji „Moja Komenda”. Kontrolowano placówki handlowe pod kontem sprzedaży alkoholu osobom nieletnim jak również prowadzono działania w celu zapobiegania przejawom demoralizacji młodzieży podczas wagarów oraz na przerwach szkolnych. Przeprowadzono także liczne pogadanki z mieszkańcami na temat zagrożeń wynikających z obecności dzieci w sieci internetowej oraz na temat sposobów uniknięcia tych zagrożeń.

Przeprowadzono konsultacje i rozmowy z pracownikami GOPS i GKRPA w Męcince i Zespołem Kuratorów w Sądzie Rejonowym w Jaworze celem ograniczenia przestępczości przeciwko rodzinie, sporządzono szereg wystąpień do instytucji pomocowych i Sądu Rejonowego w Jaworze.

GMINA MŚCIWOJÓW.

W roku 2021 Gmina Mściwojów udzieliła wsparcia finansowego dla służb OSP z terenu gminy jak niżej:

- dofinansowano bieżące utrzymanie samochodów i sprzętu w OSP :Mściwojów -20.000 zł i Marcinowice – 20.000 zł,
- utrzymanie klubu drużyny sportowej w Targoszynie - 48.000 zł,
- dotacja na Gminną Bibliotekę Publiczną- 123.792,15 zł,

- utrzymanie schroniska dla psów w Dzierżoniowie gmina dofinansowała – 10.000 zł,
- dofinansowanie Komendy Powiatowej Policji – zakup aparatu cyfrowego - 1.200 zł,
- dofinansowanie Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej – zakup samochodu ratowniczo-gaśniczego – 20.000 zł,
- dofinansowanie Pogotowia Ratunkowego w Legnicy – zakup tabletek – 3.500 zł,

Dodatkowo gmina zaangażowała się i aktywnie wspierała działania prowadzone przez lokalne Stowarzyszenia, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Mściwojowie, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i szkoły.

- Sukcesywnie gmina nabywała kruszywo do uzupełnienia ubytków na drogach gminnych.
- Uzupełnienie oznakowania na drogach gminnych, przejazdach kolejowych.
- Wykonano zagęszczeń punktów oświetleniowych na terenie Gminy w ilości 8 sztuk.

W 2021 roku zrealizowano inwestycję pn. „NIEDASZÓW I II etap droga dojazdowa do gruntów rolnych niezrealizowana na terenie obrębu/wsi objętego PROW”. W ramach inwestycji dokonano przebudowy drogi do nawierzchni asfaltowej o długości 332 mb wraz z odcinkiem sieci wodociągowej i sanitarnej. Łączna wartość robót brutto – 408.065,73 zł.

W 2021 roku zrealizowano inwestycję pn. „NIEDASZÓW II droga dojazdowa do gruntów rolnych niezrealizowana w ramach PROW”. W ramach inwestycji dokonano przebudowy drogi do nawierzchni asfaltowej o długości 548 mb i wartości robót brutto 581.355,80 zł.

W 2021 roku zrealizowano inwestycję pn. „Godziszowa droga dojazdowa do gruntów rolnych”. W ramach inwestycji dokonano przebudowy drogi do nawierzchni asfaltowej o długości 428,70 mb i wartości robót brutto 530.064,00 zł.

GMINA PASZOWICE.

W ramach zakupów inwestycyjnych dokonano zakupu średniego samochodu ratowniczo – gaśniczego dla OSP Wiadrów za kwotę 777.360,00 zł.

Zakupiono sprzęt dla jednostek wchodzących do KSRG z dofinansowaniem WFOŚiGW:

- OSP Wiadrów: rozdzielacz kulowy, wąż tłoczny, topur klasyczny, topur dwustronny, nożyce, lanca, bosak, halligan, siekiero - młot,
- OSP Paszowice: drabina nasadkowa, zestaw podpór PT + akcesoria, opryskiwacz spalinowy, pilarka ratownicza.

Oba zakupy dofinansowano ze środków z budżetu gminy.

Współpracowano ze służbami, samorządem powiatowym i powiatem w zakresie zgrywania działań ratowniczych oraz wymiany informacji, alarmowania i powiadamiania:

1. Raz w tygodniu sprawdzano łączność z Powiatowym Centrum Zarządzania Kryzysowego na naszym terenie (zgodnie z zarządzeniem nr 2/2011 Starosty Jaworskiego z dnia 24 stycznia 2011 r.)
2. Współdziałanie na funkcjonującej Platformie Operacyjnej Zarządzania Kryzysowego, dzięki której można się komunikować z odpowiednimi jednostkami zajmującymi się zarządzaniem kryzysowym, ww. platforma zawiera istotne informacje dot. zarządzania kryzysowego, ostrzeżenia oraz informacje z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, a także ostrzeżenia, alarmy bazę sił i środków, raporty dobowe o zdarzeniach itd.

Bezpieczeństwo pożarowe i powodziowe:

1. Kontynuowano działania zmierzające do pozyskania środków finansowych na zakup sprzętu i umundurowania oraz remontów remiz.
2. Poczyniono starania odnośnie zakupu nowego samochodu ratowniczo – gaśniczego.
3. Według potrzeb uzupełniany jest sprzęt magazynu przeciwpowodziowego.
4. Udział w treningach i szkoleniach organizowanych przez Wojewódzkie i Powiatowe Centra Zarządzania Kryzysowego.

Bezpieczeństwo mieszkańców:

Informowano mieszkańców Gminy Paszowice o ostrzeżeniach meteorologicznych i możliwych do wystąpienia zagrożeniach poprzez umieszczanie na portalu społecznościowym oraz stronie internetowej urzędu.

Profilaktyka

W zakresie pomocy terapeutycznej dla osób z problemami życiowymi i uzależnieniami działał Punkt Konsultacyjny. Do Punktu zgłaszały się osoby, które poszukiwały pomocy i wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Pomoc terapeutyczno – psychologiczna udzielana była również w miejscu zamieszkania osób i rodzin, które z różnych przyczyn nie były w stanie zgłosić się osobiście do Punktu. Wszystkie zgłaszające się osoby i rodziny otrzymały pomoc oraz wsparcie emocjonalne. W roku 2021 w Punkcie Konsultacyjnym udzielono 156 porad.

Zadania inwestycyjne

Poprawa stanu technicznego i oznakowanie dróg gminnych:

- wykonano oświetlenie drogowe w miejscowościach: Sokola, Kwietniki, Grobla, Paszowice – lampy solarne (14 lamp) w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- remont drogi transportu rolnego nr 649/4,
- budowa dróg osiedle Paszowice (przy DINO) wraz ze skrzyżowaniem z DK323,
- wymiana oznakowania pionowego na terenie całej Gminy (koszt: 8000 zł),
- wprowadzenie stref zamieszkania w miejscowości Paszowice.

W ramach poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży Gmina Paszowice utrzymywała na bieżąco porządek na placach zabaw oraz dokonywała napraw uszkodzonych urządzeń.

Zgodnie z programem Urząd Gminy prowadził szeroką akcję edukacyjną, która propagowała proekologiczne zachowania i nawyki mieszkańców wykorzystując do tego celu stronę internetową, ogłoszenia, plakaty, jak również informację prasową.

W związku z ograniczeniami epidemicznymi zrezygnowano z działań profilaktycznych w terenie i realizacji programów prewencyjnych w bezpośredni kontakcie z mieszkańcami.

GMINA WĄDROŻE WIELKIE.

Na terenie Gminy Wądroże Wielkie w roku 2021 zrealizowano następujące zadania:

- W zakresie prowadzenia działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii prowadzono warsztaty i spotkania dotyczące profilaktyki.
- Dopuszono w sprzęt magazyn przeciwpowodziowy Gminy Wądroże Wielkie w - zakupiono dwie plandeki.
- Wyremontowano drogę gminną w miejscowości Bielany, ułożono kostkę przy kładkach w miejscowości Mierczyce, zamontowano tablice z numerami posesji w miejscowościach Biernatki, Budziszów Wielki i Kosiska, zamontowano lampy celem poprawy oświetlenia w miejscowościach Kosiska i Kępy.
- Celem edukacji dzieci i młodzieży w zakresie bezpiecznego wypoczynku letniego i zimowego nauczyciele i wychowawcy w szkołach podstawowych i Przedszkolu przeprowadzili pogadanki dotyczące bezpieczeństwa podczas wakacji.
- Na nowo powstające i istniejące place zabaw zakupiono urządzenia zabawowe w miejscowościach Jenków, Kępy, Rąbienice i Pawłowice Wielkie. Zakupiono również urządzenia na plac sportowy w miejscowości Budziszów Mały i Wierzchowice, zamontowano ogrodzenie przy placu zabaw na osiedlu w miejscowości Budziszów Wielki i przy placu zabaw w miejscowości Pawłowice Wielkie. Zamontowano lampę solarną przy placu zabaw w miejscowości Postolice i dokonano corocznych przeglądów placów zabaw.
- Udzielono wsparcia dla działalności jednostek OSP - zakupiono sprzęt i umundurowanie dla jednostek OSP z terenu Gminy Wądroże Wielkie.
- W ramach doskonalenia struktur zarządzania kryzysowego Gminy uczestniczono w szkoleniach organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Jaworze i Dolnośląski Urząd Wojewódzki we Wrocławiu.
- W celu propagowania pozytywnych zachowań dzieci i młodzieży organizowano konkursy, zajęcia artystyczne, przyznawano nagrody za szczególne osiągnięcia sportowe i naukowe dzieci i młodzieży z terenu Gminy Wądroże Wielkie.
- Mając na uwadze dbałość o bezpieczeństwo mieszkańców przeprowadzono coroczny przegląd hydrantów na terenie całej Gminy Wądroże Wielkie oraz zamontowano monitoring zewnętrzny w centrum wsi Wądroże Wielkie.

PODSUMOWANIE.

Niniejsza „Informacja” po raz kolejny udowadnia iż sprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego stanowią jedno z najważniejszych zadań stojących przed jednostkami samorządowymi, jak również przed służbami i inspekcjami. Obszerne materiały, zawierające informacje o udziale poszczególnych podmiotów w programach służących bezpieczeństwu mieszkańców Powiatu Jaworskiego, zwłaszcza w jakże trudnej, utrzymującej się od roku 2020 sytuacji związanej z pandemią koronawirusa, są na to doskonałym potwierdzeniem. Angażuje się duże środki finansowe pochodzące zarówno z budżetu państwa, jak i własnych - samorządowych, które dają możliwość realizacji poszczególnych zadań – drogowych, czy też umożliwiających zakup specjalistycznego sprzętu służącemu ratownictwu, bądź zarządzaniu kryzysowemu.

W okresie sprawozdawczym udało się zakupić nowe samochody dla Policji, przy wsparciu finansowym Powiatu Jaworskiego i Gminy Bolków oraz dla Państwowej Straży Pożarnej, przy wsparciu Powiatu Jaworskiego oraz wszystkich gmin powiatu jaworskiego, a także dla Ochotniczych Straży Pożarnych w naszym powiecie. Pojawiły się kolejne cenne inicjatywy, przede wszystkim w profilaktyce. Poprzez edukację, udział w licznych konkursach i programach wpaja się młodym ludziom model pozytywnego myślenia i działania, które procentuje spadkiem ilości negatywnych zachowań. Aby jednak osiągnąć jak najlepsze rezultaty, nadal liczymy na owocną współpracę wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli, licząc iż to grono stale będzie się zwiększać, chociażby o organizacje pozarządowe, licznie funkcjonujące w Powiecie Jaworskim.

Przewodnicząca Komisji

Starosta Jaworski

Aneta Kucharzyk